

NL-HtSA Archiefnummer 1100 Collectie transcripties en regesten

2.1 Stadsrekeningen

Inventarisnummer 1348

Transcripties
Regesten

S.J.M.M. Ketelaars
Rosmalen
2022

Afkortingen:

d, denarius, *penning*.
 s, solidus, *schelling*.
 lb, libra, *pond*.
 sc, scutum, *schild*.
 gp, *gulden pieter*.
 gr, *groot*.
 pl, *plak*.

De paginering is volgens de kopie in de studiezaal van het Stadsarchief 's-Hertogenbosch.

Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911:
 Verdam, J, Middelnederlandsch woordenboek, 's-Gravenhage 1911.

OSA 1. Stadsrekeningen 1399 - 1406.
 Rekening 1 30 03 1399 tot 01 10 1399.
 Pasen 1399 - Sint Remeis 1399.

p.1.

Dits rekeninge Daniel Roesmonts ende Gherijt Monics rentmeesters gemaect in der stat van tsHertogenbossche van ons genedige vrouwe wegen van Brabant ende van der voirs stat wegen als van den lesten halven jaer beginnende opten paeschdach int jair ons Heren M CCC ende XCI[X] (zo 30-03-1399) ende weder uijtgaende op sente Remeijs dach (wo 01-10-1399) int selve jaer den auden scilt voir L s ende VI d pajiment gerekent.

In den irsten ontfaen van der stat assisen die vercoft worden bij Willem Scilder ende Jannes die Joede des sondagh na Mathei (zo 22-09-1398) int jair van XCVIII.

In den irsten Jacob Steenwech van den wijnassijs V ^c LXVI½ aude sc	566,5	sc
Item Godscalc van Megen bier assijs VIII ^c XI sc	811	sc
Item Dirc Coelen coren assijs LXV sc	65	sc
Item Peer Becker becker assijs XV½ sc	15,5	sc
Item Gherijt van Beerse weverpacht XC½ sc	90,5	sc
Item Godert Colner dat vestgelt X sc	10	sc
Item Wouter van Os wolpacht VIII sc	8	sc
Item Willem van Beke velpacht ¹ XXXV½ sc	35,5	sc
Item Rombout die Cuper gagelpacht ² ½ sc	0,5	sc
Item Godscalc Roesmont steenpacht XII sc	12	sc
Item Gielis die Cuper houtpacht ³ III sc	3	sc
Item Godert van Orten smaut ⁴ assijs LI sc	51	sc
Item Peter van der Weduwen ijshonichpacht XXIII sc	23	sc
Item Jannes van Brolio witlederpacht III½ sc	3,5	sc
Item die deken van den louweren louwer ⁵ assijs XIX sc	19	sc
Item die selve louwerpacht VII sc	7	sc
Item Godert van Driel aude cleder pacht II½ sc	2,5	sc

p.2

¹ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, vel, *huid*.

² De wilde gagel (*Myrica gale*) is een bladverliezende struik. Gagel was in de middeleeuwen vanwege de bitterstof in de bladeren een van de hoofdbestanddelen van gruit. Zowel de katjes als de bladeren konden worden gebruikt. Het werd 10 minuten door het einde van het koken van het wort toegevoegd. Gagel werd bij de bierbereiding toegepast in de tijd dat nog geen hopbellen werden gebruikt. Omdat aan het einde van de veertiende eeuw in Den Bosch hop beschikbaar was, is het niet waarschijnlijk dat de gagel toen gebruikt werd bij de bierbereiding. Gagel werd echter ook toegepast bij het leerlooien. Temeer waar de gagelpacht in de stadsrekening direct volgt op de velpacht wordt hier mogelijk het gebruik van gagel voor de leerlooierij bedoeld.

³ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, houtschat, *pachtsom voor bosgrond*.

⁴ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, smout of smaut, *vet, smeer, olie, zowel eetbaar, als brandbaar als bruikbaar vet*.

⁵ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, louwen, *looien*.

Item Godert van Orten linnenwever zaet en lijnwaet ⁶ pacht XXI½ sc	21,5	sc
Item Peter Becker zadelpacht I½ sc	1,5	sc
Item die deken van den bontwerkeren pelspacht IIII½ sc	4,5	sc
Item Godscalc van Megen kezepacht ⁷ XXI½ sc	21,5	sc
Item Willem Moelner vischtol CXI sc	111	sc
Item Gherijt van Brede zaut ende herinc ⁸ assijs VIII sc	8	sc
Item Art Govij zaut ende herinc pacht IIII½ sc	4,5	sc
Item Godert van Driel zamencoep ⁹ van herinc ende buckinc XII½ sc	12,5	sc
Item Copken buten ¹⁰ assijs van den lakenen VIII½ sc	8,5	sc
Item Jannes van Eijndoven dat virgier ¹¹ gelt XVII sc	17	sc
Item Henric Buc dat bodemgelt ¹² XIII½ sc	14,5	sc
Item Gibe Vet die honichmaet VIII sc	8	sc
Item Hein Batenborch die hopmaet I sc III quartier	1,75	sc
Item Hein Oden soen dat wechgelt ende dijngelt L sc	50	sc
Item Rutger Corten dat Muntelken boven die Leede VII sc	7	sc
Item Aert die Veer dat Muntelken beneden die Lede VII sc	7	sc
Item die selve der stat wiel I sc II½ quartier	1,625	sc
Item Hein Os die zautmaet II sc	2	sc
Item Jannes van Brolio die craen XLIX sc	49	sc
Item Hein Polslauwer mede ¹³ assijs XLV sc	45	sc
Item Henric van Achel weder ¹⁴ assijs XL½ sc	40,5	sc
Item Jan Gherijs die weetmaet ¹⁵ III sc I quartier	3,25	sc
	<u>2163,625</u>	sc

Summa II^m C LXIII½ aude scilde ½ quartier.

Dits ontfaen van den gewantheuse int halve jair voirscr LXXV lb	75 lb
Item van den vleeschuse XXVIII libras	28 lb
Item van den cremer assijs XXX libras	30 lb
	<u>133 lb</u>

Summa CXXXIII libre den peter voir XXXV solidi gerekent maken LXX½ aude scilde XI solidi IX denarii¹⁶.

Dits ontfaen van den visscherien int halve jair voirscr.

In den irsten Jacob van Gele die visscherie van Orten XII½ aude sc	12,5	sc
Item Jan Sobbe die visscherie van Vucht X sc	10	sc
Item Hein van Woensel die visscherie in die Aa IIII½ sc	4,5	sc
Item Engbrecht die Corver den Eijendoncschen Dijc van den alingen jaere		
V sc	5	sc
	<u>32</u>	sc

p.3

Summa XXXII aude scilde.

⁶ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, lijnwaet, *linnegoed*.

⁷ Kaasbelasting.

⁸ Haringbelasting.

⁹ Bossche Bijdragen III p.53-54: De handel in haring was in handen van het viskopersgilde. Dit gilte vormde een soort schakel tussen de grote handel welke niet in een gildevorm georganiseerd was en de ambachtsgilden. Het stadsbestuur stond aan de leden van dit gilte ook toe onderling tijdelijke vennootschappen aan te gaan. De viskopers moesten aan de stad voor dit voorrecht van "samenkoop" wel een belasting aan de stad betalen. Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911: samenkoop, koop of verkoop in het groot, van een partij in haar geheel, het bij zulk een koop optreden als tussenpersoon, makelaardij, makelaarsloon.

¹⁰ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, butenexcijs, *accijns van wat van buiten komt*.

¹¹ Virgier, boomgaard.

¹² Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, bodemgelt, *inkomend recht op bier*.

¹³ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, mede, *meekrap*.

¹⁴ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, mogelijk wede, *plant waaruit blauwe verfstof werd verkregen*.

¹⁵ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, weet, *verfstof; zie wede*.

¹⁶ 133 lb = 133*20 s = 2.660 s = (1 peter voor 35 s) = 2.660/35 peter = 76 peter = (1 peter voor 47 s) = 76*47 s = 3.572 s = 3.572*12 d = 42.864 d = 42.723 + 132 + 9 d = 70,5*606 + 11*12 + 9 d = (1 oude schild voor 606 d) = 70,5 oude schild 11 s 9 d.

Dits ontfaen van tijjnse die men der stat erflic geldende is int halve jair voirscr.

In den irsten van twe cameran naest der minrebrueder poerte V libras	
paijment	5 lb
item van II cameran dair naest V libras	5 lb
Item van II cameran dair naest III libras	3 lb
Item van eenre cameran dair naest XXX solidos	.. lb 30 s
Item Art Volken van sinen twe cameran III libras VI solidos VIII denarios ¹⁷	3 lb 6 s 8 d
	<hr/>
	13 lb 36 s 8 d
	14 lb 16 s 8 d

Summa XVII libre XVI solidi VIII denarii paijment maken VII aude scilde III s II d paijment¹⁸.

Dits ontfaen van den hoechselen van de stat assisen die vercoft werden bi Daniel ende Gherijt voirs op Bamis int jair van XCIX (wo 01-10-1399).

In den irsten Rolof Roesmont wijn assijs van den coep I sc	1	sc
Item die selve van XXIIII hoechselen XLVIII sc	48	sc
Item Ludinc Pinappel bier assijs van den coep I sc	1	sc
Item die selve van XXVI hoechselen LII sc	52	sc
Item Jan Berwout Jans soen coren assijs van den coep ½ sc	0,5	sc
Item die selve van VIII hoechselen VIII sc	8	sc
Item Peter Becker becker assijs van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van VI hoechselen III sc	3	sc
Item Robbe van Neijnsel weverpacht van den coep ½ sc	0,5	2c
Item die selve van XVI hoechselen XVI sc	16	sc
Item Godert Colner dat vestgelt van den coep ½ sc	0,5	sc
Item die selve van VI hoechselen VI sc	6	sc
Item Rolof Gherijs wolpacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van VI hoechselen III sc	3	sc
Item Gherijt van Beerse velpacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van XVII hoechselen VIII½ sc	8,5	sc
Item Hubrecht van Ghemert gagelpacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van enen hoechsel ½ sc	0,5	sc
Item Godscalc Roesmont steenpacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van X hoechselen V sc	5	sc
Item Peter Oer houtpacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van II hoechselen I sc	1	sc
Item Jan Berwout Jans soen smaut assijs van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van XXIIII hoechselen XII sc	12	sc
p.4		
Item Jan Reijnbrant ijser hout pacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van X hoechselen V sc	5	sc
Item Jan Weijndelmoden witleder pacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van II hoechselen I sc	1	sc
Item Jan Loijer louwer assijs van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van IX hoechselen IIII½ sc	4,5	sc
Item Jan Gobel louwerpacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van II hoechselen I sc	1	sc
Item Peter die Sriver aude cleder pacht van den coep I quartier	0,25	sc
Item die selve van IIII hoechselen II sc	2	sc

¹⁷ Zie BP 1177 f 377v 05 di 10-09-1387 (1), Boudewinus zvw Johannes zv Boudewinus kreeg 2 kamers met ondergrond van voornoemde wijlen Johannes, in Den Bosch, aan de Markt, naast het kerkhof van de Minderbroeders, tussen de kamer van Johannes die Yode enerzijds en erfgoed van Godefridus Loijer anderzijds, uit welke kamers 6 pond 13 schelling 4 penning paijment betaald moet worden aan de stad Den Bosch.

Dan zou per half jaar 3 pond 6 schelling 10 penning betaald moeten worden : 2 pening meer dan hier in de rekening genoteerd staat.

¹⁸ 17 lb 16 s 8 d = 17*240 + 16*12 + 8 d = 4.080 + 192 + 8 d = 4.280 d = 4.242 + 36 + 2 d = 7*606 + 3*12 + 2 d =(1 oude schild voor 606 d)= 7 oude schild 3 s 2 d.

Item Jan van Hese linenwever zaet ende lijnwaetpacht van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van VI hoechselen III sc	3 sc
Item Peter Becker zadelpacht van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van enen hoechsel ½ sc	0,5 sc
Item Jan Berwout Jans soen pelspacht van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van VI hoechselen III sc	3 sc
Item Hein Oeden soen kezepacht van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van XII hoechselen VI sc	6 sc
Item Jan Reijnbrant vischtol van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van XII hoechselen VI sc	6 sc
Item Art Gobij zaut ende herincassijs ende zaut ende herincpacht van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van VI hoechselen III sc	3 sc
Item Jan Reijnbrant zamencoep van herinc ende buckinc van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van X hoechselen V sc	5 sc
Item Gibe Vet butenassijs van den lakenen van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van IIII hoechselen II sc	2 sc
Item Reijner Reijner Willems soen dat virgiergelt van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van XII hoechselen VI sc	6 sc
Item Art van Eijndoven Hermans soen dat bodemgelt van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van VI hoechselen III sc	3 sc
Item Jan Reijnbrant die honichmaet van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van IIII hoechselen II sc	2 sc
Item Art Coman Arts die hopmaet van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van II hoechselen I sc	1 sc
Item Copken Celen dat wechgelt ende dijcgelt van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van XII hoechselen VI sc	6 sc
Item Dirc Art Didden soen dat Muntelken boven die Leede van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van III hoechselen I½ sc	1,5 sc
p.5	
Item Peter Becker dat Muntelken beneden die Leede van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van IIII hoechselen II sc	2 sc
Item die selve dat statwiel van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van enen hoechsel ½ sc	0,5 sc
Item Hein Os die zautmaet van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van III hoechselen I½ sc	1,5 sc
Item Henric Buc die craen van den coep I sc	1 sc
Item die selve van V hoechselen X sc	10 sc
Item Godert van Orten mede assijs van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van XVI hoechselen VIII sc	8 sc
Item Gherijt van Beerse weder assijs van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van XV hoechselen VII½ sc	7,5 sc
Item die selve weetmaet van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van IIII hoechselen II sc	2 sc
Item Merten Pauweter die visscherie van Orten van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van IX hoechselen IIII½ sc	4,5 sc
Item Henneken Peter Wouters soens soen die visscherie van Vucht van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van IIII hoechselen II sc	2 sc
Item Hein van Woensel die visscherie in die Aa van den coep I quartier	0,25 sc
Item die selve van II hoechselen I sc	1 sc
	<hr/>
	276,75 sc

Summa II^c LXXVI aude scilden III quartier.

Dits ontfaen van den ghenen die poerters geworden sijn int halve jair voirs cr.

Item in den irsten Jan van der Heijden van Hesewijc L s pajment	50 s
Item Henric die Bije L s	50 s
Item Willem van Aerle L s	50 s
Item Merten van den Ham L s	50 s
Item Henric die Neve L s	50 s
Item Jan Houbraken L s	50 s
Item Heilwich Ghisebrecht Bax dochter L s	50 s
Item Mari Ghisebrecht Bax dochter L s	50 s
Item Peter Crauwels L s	50 s
Item Rolof Meijnarts soen L s	50 s
Item Jacob Jan Leijten soens soen L s	50 s
Item Willem Jan Bruijn Ridders soen L s	50 s
Item her Philips here van Geldorp L s	50 s
p.6	
Item Claes Willem Roevers soen L s	50 s
Item Art die Keijser L s	50 s
Item Deenken Hannen soen L s	50 s
Item Henric Ghizel L s	50 s
Item Jan van Gestel Wiillems soen L s	50 s
Item Dirc van Os Jans soen van Os L s	50 s
Item Adriaen Ghisebrecht Mijcaerts soen L s	50 s
Item Jan van Aken die bontwerker L s	50 s
Item Henric van der Voert van Hesewijc L s	50 s
Item Jan Loebken van Gerwen L s	50 s
Item Jan die Piper van Houthalen L s	50 s
	<u>1200 s</u>

Summa LX libre pajment maken XXIII½ scilden XIII solidi III denarii¹⁹.

Dits ontfaen van der stat koeren van den alingen jair voirs cr

In den irsten die zegeler van den lakenen VI libras VII solidos	6 lb	7 s
Item van den wollenweveren III libras XII solidos	3 lb	12 s
Item van den riemslegeren V libras XII denarios	5 lb	12 d
Item van den louweren VII libras	7 lb	
Item Pauwels van Os van II leerknappen X solidos		10 s
Item van den beckeren L solidos		50 s
Item van den vleeschouweren XIII solidos		14 s
Item van de plattijnmekeren X solidos	.. lb	10 s .. d
	<u>21 lb</u>	<u>103 s</u>
(12 d = 1 s)	21 lb	104 s
(100 s = 5 lb)	26 lb	4 s

Summa XXVI libre IIII solidi pajment maken X aude scilden XIX solidi²⁰.

p.7

Item ontfaen dat wij gerekent hadden in den irsten halven jaere gegeven Everarde van Berke als van III aude scilden die welke op hem gescreven stonden in ons lijfpensierullen ende dat ons na onderwijst is dat des sal staen op Ansem sinen natuerliken soen I½ aude scilde ende op Hadewich Floeren die doet is dat wij niet en wisten I½ aude sc.

¹⁹ 60 lb pajment = 60*240 d = 14.400 d = 14.241 + 156 + 3 d = 23,5*606 + 13*12 + 3 d = (1 oude schild = 606 d) = 23,5 oude schild 13 s 3 d.

²⁰ 26 lb 4 s pajment = 26*240 + 4*12 d = 6.240 + 48 d = 6.288 d = 6.060 + 228 d = 10*606 + 19*12 d = (1 oude schild voor 606 d) = 10 oude schild 19 s.

Summa I½ aude scilt.

Summa summarum van alden ontfaen II^m V^c LXXXVJ²¹ aude scilden XV solidi VII denarii²².

p.8.

Dits dat uijtgeven Daniels ende Gherijt voirs int halve jair voirs cr in den irsten gegeven van lijfpensien die die voirs stat jairlix geldende is te Bruessel.

Op paesschen

Item Mari Joests dochter X s aude groet	10 s	oude gr
XV dage na paesschen		
Item Willem Plaetman X s	10 s	oude gr
Item Bouden van Kijnerem X s	10 s	oude gr
Item Jan Creijt XX s	20 s	oude gr
Item Jan Moers V s	5 s	oude gr
Item Reijner sijn brueder V s	5 s	oude gr
Item Beatrijs Danels dochter	5 s	oude gr
Item Jan van Lier X s	10 s	oude gr
Item Margriet van Asch X s	10 s	oude gr
Item Lisbeth Neven XX s	20 s	oude gr
Item Guedelt Leuwekens ²³ VII s VI d	7 s 6 d	oude gr
Item Adam van Vorschelen X s	10 s	oude gr
Item Joest van Steenhout X s	10 s	oude gr
Item Katerijn Schenckels X s	10 s	oude gr
Item Katerijn Bostaerts II s VI d	2 s 6 d	oude gr
Item Aleit van der Noet X s	10 s	oude gr
Item Mari hoir suster X s	10 s	oude gr
Item Godert Rolants V s	5 s	oude gr
Item Sijmon Rolants V s obiit ²⁴	5 s	oude gr
Item Jan van Elegem VII s VI d	7 s 6 d	oude gr

p.9.

Op meijdach

Item Amelrijc Boet L s	50 s	oude gr
Item Lisbeth Cloets V s	5 s	oude gr
Item Mari van Goijc V s	5 s	oude gr
Item Margriet hoir suster V s	5 s	oude gr
Item Jan die Loeze II s VI d	2 s 6 d	oude gr
Op sente Jansdach		
Item Katerijn Scamps VIII s	8 s	oude gr
Item Lisbeth Drossaten XX s	20 s	oude gr
Item Willem van Megen V s	5 s	oude gr
Item Gielis van Eijke X s	10 s	oude gr
Item Jan Zuetric X s	10 s	oude gr
Item Heilwich in Ronsenael X s	10 s	oude gr
Item Jan Mohier XX s	20 s	oude gr

²¹ Het cijfer J in de Romeinse getallen is in de rekeningen het cijfer I met een dwarse streep erdoor, en wordt hier genoteerd als een "J". Dit staat voor ½.

²² Ontvangsten.

2.163,625	sc .. s .. d	(assisen)
70,5	sc 11 s 9 d	(gewantheuis, vleeshuis, kramer assijs)
32	sc .. s .. d	(visserij)
7	sc 3 s 2 d	(erfcijnzen)
276,75	sc .. s .. d	(hoogselen van de assisen)
23,5	sc 13 s 3 d	(poorters)
10	sc 19 s .. d	(keuren)
1,5	sc .. s .. d	(terug van lijfrente)
2.584,875	sc 46 s 14 d	
2.585,5	sc 14¾ s 10¾ d	(0,625 sc = 0,625*50 s 0,625*6 d = 31,25 s 3,75 d)
2.585,5	sc 15 s 7¾ d	(0,25 s = 3 d)

²³ In rek-2-1399 geen uitbetaling: "doet".

²⁴ Zie p.32: Item Henneken Gherijt soen gegeven om dat hi die boedscap brochte dat Sijmon Rolants te Bruessel doet was 4 lichte schilden 2 plakken.

Item Mechtelt Baex II s VI d	2 s	6 d	oude gr
Item Willem van den Hallen X s	10 s		oude gr
Item Peter sijn soen XX s	20 s		oude gr
Item Margriet sijn dochter X s	10 s		oude gr
XV dage na sente Jansdach			
Item Jan die Lange X s ²⁵	10 s		oude gr
Item Katerijn van Blitterswijk XV s	15 s		oude gr
Item Katerijn Buijs X s	10 s		oude gr
Item Sander sVeren V s	5 s		oude gr
Item Art van Eijke Lambrecht soen X s	10 s		oude gr
Item Art van Eijke van den Bossche X s	10 s		oude gr
Item Gielis sijn brueder X s	10 s		oude gr
Item Peter van den Hallen XX s	20 s		oude gr
	465 s	30 d	oude gr
	23 lb	5 s	6 d oude gr

Summa XXIII libre V solidi VI denarii aude groten ende voir elc pont groten voirs betaelt XV½ gulden peter maken III^c XXXVJ aude scilden XIII solidi I denarius²⁶.

Dits gegeven van lijfpensien die die stat van den Bosch jairlix geldende is binnen der selven stat int halve jair voirscr.

Op paesschen (zo 30-03-1399).

In den irsten Wijnken Screijnmeker XII libras pajment.	12	lb
Item Art van Bakel VII libras.	7	lb
Item Willem sijn brueder VI libras X solidos.	6	lb 10 s
Item Katerijn hoir suster VI libras X solidos.	6	lb 10 s
Item Jan van Keeldonc IIII libras.	4	lb
Item Gertruijt van Eijndoven VIII libras.	8	lb
Item Fie Vogels VIII libras.	8	lb
Item Dirc hoir soen IIII libras.	4	lb
p.10.		
Item Reijner Reijner Willems soen IIII libras.	4	lb
Item Henric sijn brueder IIII libras.	4	lb
Item Jorden sijn brueder IIII libras.	4	lb
Item Agneze sijn suster IIII libras.	4	lb
Item Heilwich Pasteels VI libras.	6	lb
Item Lisbet van Heerzel VIII libras.	8	lb
Item Lisbet van den Ynen XL solidos.	2	lb
Item Bele Godert Andries wijf IIII libras.	4	lb

²⁵ BP 1182 p 123r 06 za 26-06-1400,

Johannes gnd die Langhe wettige zwv Walterus gnd sLangen, door wijlen voornoemde Walterus verwekt bij wijlen sijn wettige vrouw Katherina van der Biest, ³droeg over² aan Arnoldus van Dielbeke, tvb de broers Johannes, Henricus en Arnoldus, kv Johannes Prindael, de helft van een lijfrente van 20 schelling oude Tournooise groten, 1 oude schild gerekend voor 16½ oude groot, op het leven van voornoemde Johannes te betalen, een helft op 25 januari en de andere helft op 25 juli, welke lijfrente voornoemde Johannes gekocht had van de stad Den Bosch. De brief overhandigen aan voornoemde Arnoldus van Dielbeke.

²⁶ Het systeem van de 23 lb 5 s 6 d oude groten is een ander systeem dan dat van het pajment: 23 lb 5 s 6 d oude groten = 23 + 5/20 + 6/240 lb oude groten = (1 lb oude gr = 15,5 gp) = (23 + 5/20 + 6/240)*15,5 gp. Deze (23 + 5/20 + 6/240)*15,5 gp werden omgerekend naar 335,5 oude sc 14 s 1 d = 335,5 oude sc 14*12 + 1 d = 335,5 oude sc 168 + 1 d = 335,5 oude sc 169 d = (1 oude sc = 606 d) = 335,5 + 169/606 oude schild. Dan 1 gulden pieter = (335,5 + 169/606)/((23 + 5/20 + 6/240)*15,5) oude schild = 0,931 oude schild.

In het contract, BP 1182 p 123r 06 za 26-06-1400, staat dat één oude schild gerekend werd voor 16,5 oude groot. Dan vertegenwoordigen de 335,5 + 169/606 oude schild een bedrag van (335,5 + 169/606)*16,5 oude groot = 5.540 oude groten.

Dan komen 23 lb 5 s 6 d oude groten = 23*240 + 5*12 + 6 d oude groten = 5.520 + 60 + 6 = 5.586 d oude groten overeen met 5.540 oude groten. Dan 1 d oude groot = 5.540/5.586 oude groten = 0,992 oude groot: het in deze summa gehanteerde pond-schelling-penning-systeem heeft als eenheid de oude groot (de afwijking is minder dan 1%).

Echter 23 lb 5 s 6 d pajment = 23*240 + 5*12 + 6 d pajment = 5.520 + 60 + 6 = 5.586 d pajment = 5.454 + 132 d pajment = 9*606 + 11*12 d pajment = (1 oude sc = 606 d) = 9 oude schilden 11 s: het in deze summa gehanteerde pond-schelling-penning-systeem is een ander systeem dan het voor het pajment gehanteerde pond-schelling-penning-systeem.

Item brueder Rolof Roesmont V libras.	5	lb	
Item Henric natuerlec soen Art Heijme VIII libras.	8	lb	
Item Jan sijn brueder VIII libras.	8	lb	
Item Oede heren Henric Bucs dochter VI libras.	6	lb	
Item joffrou Hille ²⁷ van Erpe X libras.	10	lb	
Item Jan van Ghiesen XVI libras ^{28,29} .	16	lb	
Item Lisbet Vincken VIII libras.	8	lb	
	<u>152</u>	lb	20 s
	153	lb	

Summa CLIII libre paijment maken LX½ aude sc IIII s IX d paijment³⁰.

Noch op paesschen.

Item Reijner Nollekens VIII aude sc.	8	sc
Item Claes Spirincs IIII sc.	4	sc
Item Meeus sijn soen IIII sc.	4	sc
Item Eefse ³¹ van Berke II sc.	2	sc
Item Jan hoir soen IIII sc.	4	sc
Item Ansem natuerlec soen Everarts van Berke II sc.	2	sc
Item brueder Gherijt van den Nuwenhuse III sc.	3	sc
Item Gertruijt sijn suster III sc.	3	sc
Item Lisbeth sijn suster III sc.	3	sc
Item her Dirc Venbosch V sc	5	sc
Item Jordan Reijner Willems soen I sc	1	sc
Item Agneze sijn suster I sc	1	sc
Item Hillen sijn suster I sc	1	sc
Item Lisbeth sijn suster I sc	1	sc
Item Wouter van Os II½ sc	2,5	sc
Item Gherijt Scaden II½ sc	2,5	sc
Item brueder Hubrecht van den Berge bisscop VI sc	6	sc
p.11		
Item Dirc natuerlec soen Art Heijmen V sc	5	sc
Item Willem van Megen XV sc	15	sc
Item Jacob Wreden IIII sc ³²	4	sc
Item Ghisebrecht sijn brueder IIII sc	4	sc
Item Rolof Delft ³³ IIII sc	4	sc
Item Engbrecht sijn brueder IIII sc	4	sc
Item Aelbrecht die Wael II½ sc	2,5	sc
Item Henric Henric Hoesschen soen 1 sc	1	sc
Item Claes sijn brueder 1 sc	1	sc
Item Weijndelmoet sijn suster 1 sc	1	sc
Item Margriet sijn suster 1 sc	1	sc
Item Mechtelt Vijnnen I½ sc	1,5	sc
Item Mechtelt Pasteels IIII sc	4	sc
Item Rolof hoir soen II sc	2	sc

²⁷ In rek-2-1399: Hille Peters dochter van Erpe.

²⁸ BP 1179 p 529r 04 wo 08-01-1393, Wolphardus van Ghiessen droeg over aan Henricus van Hedel, tbv Johannes zv voornoemde mr Wolphardus, zijn deel in een lijfrente van 32 pond geld, op het leven van zijn voornoemde zoon Johannes, een helft te betalen met Pasen en de andere helft met Sint-Remigius, welke rente de stad Den Bosch aan voornoemde Wolphardus moet betalen.

²⁹ In rek-4+5+6: Jan Wolfart.

³⁰ 153 lb = 153*240 d = 36.720 d = 36.663 + 48 + 9 d = 60,5*606 + 4*12 + 9 d = (1 oude schild voor 606 d) = 60,5 oude schild 4 s 9 d.

³¹ In rek-2-1399: Eefse Everarts wijf van Berke.

³² Mogelijk verband met BP 1178 f 113r 10 ma 19-07-1389: Jacobus wettige zv Johannes gnd Ghisebrechts soen alias gnd Wrede van Herpen droeg over aan Cristina dwv Henricus Gruwel een lijfrente van 8 oude schilden of de waarde daarvan in ander "paijment", een helft te betalen met Pasen en de andere helft met Sint-Remigius, aan voornoemde Jacobus verkocht door de stad Den Bosch.

³³ In rek-2-1399: Jacob Avens soens soen.

Item Rutger Godscalx soen van Megen II½ sc ³⁴	2,5	sc
Item brueder Aelbrecht sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Lisbet sijn suster II½ sc	2,5	sc
Item Jan van Holair I sc	1	sc
Item Corstine sijn wijf I sc	1	sc
Item Gherijt van Hesewijc V sc	5	sc
Item Ansem natuerlec soen Everarts van Berke I½ sc ³⁵	1,5	sc
Item Aleit ³⁶ Piex II sc	2	sc
Item Katerijn des Hoesschen dochter I sc	1	sc
Item Jan van Os plattijnmaker I½ sc	1,5	sc
Item Claes van Dommelen III sc	3	sc
Item Godert sijn brueder III sc	3	sc
Item Peter van Ghenderen IIII½ sc	4,5	sc
Item Henric Bac Godscalcs ³⁷ soen II½ sc	2,5	sc
Item Henric Bac Willems ³⁸ soen II½ sc	2,5	sc
Item Art van Beke I sc	1	sc
Item Claes Scilder Willems soen I¼ sc	1,25	sc
Item Gherijt Scilder Gherijts soen I¼ sc	1,25	sc
	<u>142,5</u>	sc

Summa CXLII½ aude scilde.

Noch op paesschen

Item Jacob uter Oesterwijc VII½ aude sc	7,5	sc
Item Mechtelt sijn wijf VII½ sc	7,5	sc
Item Jan Spiker II½ sc	2,5	sc
p.12		
Item Mechtelt ³⁹ van Best I sc III quartier	1,75	sc
Item Jan Berwout Gherijt soen I sc III quartier	1,75	sc
Item Gertruijt Art Heijmen dochter IIII sc	4	sc
Item joffrou Nijcasia VI sc	6	sc
Item Corstine Meelmans IIII sc	4	sc
Item Hille her Jan Ghijskens dochter I sc	1	sc
Item Adolf Henric Iegers soen III sc	3	sc
Item Aelbrecht sijn brueder III sc	3	sc
Item joffrou Bele Arts dochter van Beke V sc	5	sc
Item joffrou Beatrijs hoir suster II½ sc	2,5	sc
Item joffrou Agneze hoir suster II½ sc	2,5	sc
Item Willem Bac Mathijs soen V sc	5	sc
Item Lisbeth sijn wijf V sc	5	sc
Item Margriet sijn dochter V sc ⁴⁰	5	sc

³⁴ Mogelijk verband met BP 1175 f 123r 04 di 05-12-1396, Rutgherus zv Godescalcus van Megen droeg over aan Ghibo Wonder een lijfrente van 5 oude schilden of de waarde, op het leven van voornoemde Rutgherus te betalen, een helft met Pasen en de andere helft met Sint-Remigius, welke lijfrente voornoemde Rutgherus gekocht had van de stad Den Bosch, tezamen met 2½ oude schilden van afgelopen Sint-Remigius. Voornoemde Godescalcus droeg zijn deel in deze lijfrente over aan voornoemde Ghibo. En: BP 1182 p 035r 02 di 23-03-1400, Ghibo gnd Wonder droeg over aan Johannes zvw Willelmus Reijnsen soen van Broegel een lijfrente van 5 oude schilden of ander "pajment" van dezelfde waarde, op het leven van Rutgherus zv Godescalcus van Megen, een helft te betalen met Pasen en de andere helft met Sint-Remigius, welke rente voornoemde Rutgherus gekocht had van de stad Den Bosch, en welke rente voornoemde Ghibo Wonder verworven had van voornoemde Rutgherus zv Godescalcus van Megen.

³⁵ p.7, Item ontfaen dat wij gerekent hadden in den irsten halven jaere gegeven Everarde van Berke als van III aude scilden die welke op hem gescreven stonden in ons lijffpensierullen ende dat ons na onderwijst is dat des sal staen op Ansem sinen natuerliken soen I½ aude scilde ende op Hadewich Floeren die doet is dat wij niet en wisten I½ aude sc.

³⁶ In rek-2-1399: Aleit Claes Piex.

³⁷ In rek-2-1399: Henric Bac Godscalcs Roesmonts soen.

³⁸ In rek-2-1399: Henric Bac Willems Pasteels soen.

³⁹ In rek-2-1399: Mechtelt Giben wijf van Best.

⁴⁰ BP 1180 p 634v 06 ma 27-11-1396 (1), Willelmus Bac Mathijs soen droeg over aan Henricus zvw Walterus Backe van Broecheven zijn deel in een lijfrente van 10 oude schilden of ander pajment van dezelfde waarde, op het leven van Margareta dv voornoemde Willelmus te betalen,

Item Lisbeth sijn dochter V sc	5	sc
Item Heilwich sijn dochter V sc	5	sc
Item Heilwich Willem Coelners wijf VII sc	7	sc
Item Celi Willem Boden wijf V sc	5	sc
Item Agneze Roempots I sc	1	sc
Item Bele Andries Tijmmers wijf II½ sc	2,5	sc
Item Bele Henric Goderts soens dochter II½ sc	2,5	sc
Item Margriet Henric Volres dochter V sc	5	sc
Item Gherijt ⁴¹ Monic II sc	2	sc
Item Art sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Merten sijn brueder II sc	2	sc
Item Jacob sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Lisbeth sijn suster II sc	2	sc
Item Hille Jan Monics dochter III sc ⁴²	3	sc
Item Lisbeth hoir suster III sc	3	sc
Item Jan Stempel Jacob Aven soens soen XI sc	11	sc
Item Lisbeth sijn suster XI sc	11	sc
Item Ghisebrecht Jacobs soen van Hedel X sc	10	sc
Item Art Vos sijn brueder X sc ⁴³	10	sc
Item Claes Wijnric Screijnmekers soen II½ sc	2,5	sc
Item Coenraet sijn brueder V sc	5	sc
Item Jacob sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Margriet Jacobs wijf van Campen V sc	5	sc
p.13		
Item vrouwe Aleit heren Willems wijf van Cranenborch was ⁴⁴ L sc	50	sc
Item Jan van Dordrecht X sc	10	sc
Item Henric van Uden V sc	5	sc
Item Art Stamelart sijn brueder V sc	5	sc
Item Katerijn van Wijc I sc	1	sc
Item Hadewich ⁴⁵ van Wijc I sc	1	sc
Item Lisbeth van Lit III quartier	0,75	sc
Item Willem soen Willems Art Tielkens V sc	5	sc
Item Mari Dircs wijf van Loen II½ sc	2,5	sc
Item Aleit natuerlec dochter Jans van Derentheren IIII sc	4	sc
Item Volcwich van Rode I½ sc	1,5	sc
Item Henric hoir brueder I½ sc	1,5	sc
Item Elijaes hoir brueder I½ sc	1,5	sc
Item Margriet hoir suster I½ sc	1,5	sc
Item Mechtelt Moedel Beernts dochter ⁴⁶ III sc	3	sc
Item Godert Sceijvel Goderts soen I½ sc	1,5	sc
Item Jan sijn wijf I½ sc	1,5	sc
Item Jan Vos XII½ sc	12,5	sc
Item Katerijn Storms dochter III sc	3	sc
Item Lisbeth Willems wijf van Hees II sc	2	sc
Item joffrou Katerijn des Draken IIII sc	4	sc
Item Lisbeth hoir suster IIII sc	4	sc

een helft op 8 oktober en de andere helft met Pasen, welke lijfrente voornoemde Margareta gekocht had van de stad Den Bosch.

⁴¹ In rek-2-1399: Gherijt Merten Monics soen.

⁴² BP 1181 p 539r 05 vr 31-10-1399, Johannes Monics droeg over aan zijn schoonzoon Johannes van Zidewijnden het vruchtgebruik dat hij heeft in een lijfrente van 6 oude schilden, op het leven van Hilla dv voornoemde Johannes Monics, een helft te betalen met Sint-Willibrordus en de andere helft in het octaaf van Pasen, welke lijfrente voornoemde Hilla verworven had van de stad Den Bosch.

⁴³ BP 1180 p 455r 01 ma 26-06-1396, Ghisbertus die Koc zv Jacobus van Hedel droeg over aan zijn broer Arnoldus Vos zijn deel in een lijfrente van 20 oude schilden, die voornoemde Arnoldus Vos zv voornoemde Jacobus van Hedel verworven had van de stad Den Bosch. De brief overhandigen aan Willelmus Loijer.

⁴⁴ In rek-2-1399: vrouwe Aleit van Cranenborch.

⁴⁵ In rek-2-1399: Heilwich van Wijc.

⁴⁶ In rek-2-1399: Mechtelt van Loen.

Item Jan Henric Hoesschen soen I sc	1	sc
Item Aleit sijn suster II½ sc	2,5	sc
Item Mette ⁴⁷ sijn suster I sc	1	sc
Item Aleit ⁴⁸ Piex I½ sc	1,5	sc
Item Elijaes van den Wiel III½ sc	3,5	sc
Item Lisbeth sijn suster III½ sc	3,5	sc
Item Margriet Art Heijmen dochter X sc	10	sc
Item Gertruij hoir suster VI sc	6	sc
Item Gherijt Jans soen van Berke II sc	2	sc
Item Mechtelt sijn dochter II sc	2	sc
Item Katerijn sijn dochter II sc	2	sc
Item Hille Henric Hantscoemekers dochter II½ sc	2,5	sc
Item Hadewich hoir suster II sc	2	sc
Item Goess Roevers soen I½ sc	1,5	sc
Item Jan Scrage VII sc	7	sc
Item Rolof soen Rolofs uter Hagen II sc	2	sc
	<u>345,75</u>	sc

p.14

Summa III^c XLV sc III quartier.

Op meijdach

Item Jutte Jans dochter van Os plattijnmekers II½ aude sc	2,5	sc
Item Ghisebrecht van Vlochoven II½ sc	2,5	sc
Item Art soen Arts van Andel II½ sc	2,5	sc
Item Gherijt Broc VI½ sc	6,5	sc
Item Yde sijn wijf VI½ sc	6,5	sc
Item Peter soen Godert Andries IIII sc	4	sc
Item Wouter Potteij VI½ sc	6,5	sc
Item Heilwich sijn wijf VI½ sc	6,5	sc
Item Jan van Dordrecht VIII sc	8	sc
Item Elsbeen sijn wijf II sc	2	sc
Item Henric soen Art Heijmen XI sc	11	sc
Item Jan sijn brueder XI sc	11	sc
Item Godert ⁴⁹ Willems soen van Orten III sc	3	sc
Item Katerijn sijn suster III sc	3	sc
Item Aleit sijn suster III sc	3	sc
Item Lane Peters dochter van Erpe IIII sc	4	sc
Item Hille her Jan Ghijskens dochter II½ sc	2,5	sc
Item Margriet hoir suster II½ sc	2,5	sc
Item Jan Vos XII½ sc	12,5	sc
Item Henric Lanternemeker I sc	1	sc
Item Hille sijn dochter I sc	1	sc
Item Wouter Roempot III sc	3	sc
Item Willem van Beerse II sc	2	sc
Item Heilwich sijn wijf II sc	2	sc
Item brueder Gherijt Scilder ⁵⁰ I sc I quartier	1,25	sc
Item Gherijt Andries Mols soen II½ sc	2,5	sc
Item Henric sijn natuerlec soen I½ sc ⁵¹	1,5	sc
Item Tielman Jacobs soen van Campen II½ sc	2,5	sc
Item Jan van Holair I sc	1	sc
Item Corstine sijn wijf I sc	1	sc

⁴⁷ In rek-2-1399: Mechtelt.⁴⁸ In rek-2-1399: Aleit Claes Piex.⁴⁹ In rek-2-1399: natuerlec soen.⁵⁰ In rek-2-1399: brueder Gherijt Scilder Gherijt soen.⁵¹ BP 1183 f 151r 02 do 21-06-1403, Henricus nzvw Andreas gnd Molle droeg over aan Johannes Mol zvw Gerardus Mol een lijfrente van 3 oude schilden, die de stad Den Bosch aan hem moet betalen, één helft op 1 mei en de andere helft met Allerheiligen, welke lijfrente voornoemde Henricus gekocht had van de stad Den Bosch.

Item Aleit Jan Kox dochter ⁵² VI sc	6	sc
p.15		
Item Lisbeth van Zandwijn V½ sc	5,5	sc
Item Stans Gherijt soen van Hemert ½ sc	0,5	sc
Item Jan Vijnninc III sc	3	sc
Item Dirc Scout III quartier	0,75	sc
Item brueder Laureijs sijn soen III quartier	0,75	sc
Item her Tielman van den Doeren VI sc	6	sc
Item Willem van Laerven I½ sc	1,5	sc
Item Hille sijn wijf I½ sc	1,5	sc
Item Art Ysebout Jordens soen ⁵³ II sc	2	sc
Item Ghisebrecht sijn dochter II sc	2	sc
Item Katerijn sijn dochter II sc	2	sc
Item Lisbeth Loijen dochter van den Berge I sc	1	sc
Item Lisbeth Giben dochter van den Broec I sc	1	sc
Item Jan soen Jans Roede I sc ⁵⁴	1	sc
Item Gherijt Monic ⁵⁵ II½ sc	2,5	sc
Item Art sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Merten sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Lisbeth sijn suster II½ sc	2,5	sc
Item Jacob sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Gherijt Jans soen van Derenborch I½ sc	1,5	sc
Item Lisbeth sijn wijf I½ sc	1,5	sc
Item Gherijt heren Tielmans soen van Mulsen III sc ⁵⁶	3	sc
Item Beernt Godert Sceijvels soen I sc	1	sc
Item Andries Weijdehaze I sc	1	sc
Item Mette natuerlec dochter Jans van Mijngen XII½ sc	12,5	sc
Item her Jan Mersman III½ sc	3,5	sc
Item meester Jan van Zeelant III½ sc	3,5	sc
Item Godert Rolants X sc	10	sc
Item Mechtelt ⁵⁷ Spronx IIII sc	4	sc
Item Mari Tollinx III½ sc	3,5	sc
Item Godert Poelmans soen IIII sc	4	sc
Item Maes Gherijt soen van den Doeren I sc	1	sc
Item Gherijt sijn brueder I sc	1	sc
Item Jan sijn brueder I sc	1	sc
Item Tielman sijn brueder I sc	1	sc
p.16		
Item Ghisebrecht sijn brueder I sc	1	sc
Item Beatrijs sijn suster I sc	1	sc
Item Mechtelt sijn suster I sc	1	sc
Item Katerijn sijn suster I sc	1	sc
Item Luijtgart Ghisebrecht dochter van den Doeren III sc	3	sc
Item Jan soen Claes van Beerse II sc ⁵⁸ .	2	sc
Item Gherijt sijn brueder II sc	2	sc
Item Art sijn brueder II sc	2	sc
Item Agneze sijn suster II sc	2	sc

⁵² In rek-2-1399: van Opijnen.

⁵³ In rek-2-1399: Art Ysebout Jordens Art Tielkens soens soen.

⁵⁴ BP 1182 p 623r 04 za 05-11-1401, Johannes die Rode zvw Johannes tsRoeden droeg over aan Johannes van Bercke een lijfrente van 2 oude schilden of de waarde, die de stad Den Bosch aan eerstgenoemde Johannes moest betalen, een helft op de eerste dag van mei en de andere helft met Allerheiligen.

⁵⁵ In rek-2-1399: Gherijt Monic Mertens soen.

⁵⁶ Zie BP 1183 f 400v 03 do 30-10-1404, Gerardus nzvw hr Tielmannus van Mulsen droeg over aan Johannes Grove smid 30 oude schilden, die aan voornoemde Gerardus de komende 5 jaar zullen komen van een lijfrente van 6 oude schilden, die voornoemde Gerardus gekocht had van de stad Den Bosch.

⁵⁷ In rek-2-1399: Mechtelt Jan Spronx dochter.

⁵⁸ Zie BP 1183 f 349r 03 ma 25-08-1404, Voornoemde Katherina wv Gerardus van de Doorn zvw Ghisbertus van de Doorn droeg over aan voornoemde Johannes van Berze een lijfpacht van 2 oude schilden, aan Mechtildis dv voornoemde Katherina verkocht door de stad Den Bosch.

Item Margriet Willem Bacs dochter II½ sc ⁵⁹	2,5	sc
Item Lisbeth hoir suster II½ sc	2,5	sc
Item Heilwich hoir suster II½ sc	2,5	sc
Item Yde hoir suster II½ sc	2,5	sc
Item Baten Henric Cupers dochter ½ sc	0,5	sc
Item joffrou Yene Jan Oems dochter IIII sc	4	sc
Item Gertruijt van Eijndoven III sc	3	sc
Item Jacob Wijnric Screijnmekers soen V sc	5	sc
Item her Peter Lebben II sc	2	sc
Item Jan sijn soen II sc	2	sc
Item Margriet Adams Meijers dochter V sc	5	sc
Item Margriet Rolofs Bevers dochter I½ sc	1,5	sc
	<u>266,75</u>	sc

Summa II^c LXVI sc III quartier.

Noch opten selven dach

Item her Ghisebrecht van Bakel V aude sc	5	sc
Item Fissie Jacobs dochter van den Berge III quartier	0,75	sc
Item Franc van Orten II½ sc	2,5	sc
Item Lisbeth sijn wijf II½ sc	2,5	sc
Item Katerijn van Wijc ½ sc	0,5	sc
Item Hadewich ⁶⁰ van Wijc I sc	1	sc
Item Willem Jan Kox dochter ½ sc	0,5	sc
Item Aleit ⁶¹ Piex III sc	3	sc
Item Katerijn Nouden III sc	3	sc
p.17		
Item Willem van Laerven I½ sc	1,5	sc
Item Hille sijn wijf I½ sc	1,5	sc
Item Lisbeth van Lit I sc	1	sc
Item Jacob Jans soen van Neijnzel VI sc	6	sc
Item her Wouter Mostaert V sc	5	sc
Item Henric Roempot I½ sc ½ dordeel	1,5	sc + 1/6
Item Waelwijn sijn brueder I½ sc ½ dordeel ⁶²	1,5	sc + 1/6
Item Hille hoir suster I½ sc ½ dordeel	1,5	sc + 1/6
Item meester Jan van Zeelant X sc	10	sc
Item Mechtelt natuerlec dochter heren Dirc Venboschs III sc	3	sc
Item Clemenci natuerlec dochter wilner Henric Venboschs I sc	1	sc
Item Hille van Catwijn Rolofs Hanen dochter I sc	1	sc
Item Reijner Arts dochter van Scindel I sc	1	sc
Item joffrou Beatrijs Arts dochter van Beke IIII½ sc	4,5	sc
Item joffrou Agneze hoir suster IIII½ sc	4,5	sc
Item meester Engbrecht Hagen II sc	2	sc
Item Eefse ⁶³ van den Broec ⁶⁴ II sc	2	sc
Item Katerijn hoir suster I½ sc	1,5	sc
Item Jan heren Henric soen van Best II½ sc	2,5	sc

⁵⁹ BP 1180 p 634v 06 ma 27-11-1396 (2), Willelmus Bac Mathijs soen droeg over aan Henricus zvw Walterus Backe van Broecheven zijn deel in een lijfrente van 5 oude schilden of ander paiement van dezelfde waarde, op het leven van voornoemde Margareta, een helft te betalen op de eerste dag van mei en de andere helft met Allerheiligen, welke lijfrente voornoemde Margareta gekocht had van de stad Den Bosch.

⁶⁰ In rek-2-1399: Heilwich van Wijc.

⁶¹ In rek-2-1399: Aleit Claes Piex dochter.

⁶² BP 1184 f 043v 06 do 15-01-1405.

Waelwinus zvw Theodericus Waelwijns soen van Hemert droeg over aan zijn broer Henricus Roempot en (dg: zijn zwager) Henricus Wilde brouwer een lijfrente van 3 1/3 oude schild, aan voornoemde Waelwinus verkocht door de stad Den Bosch.

⁶³ BP 1184 f 338r 04 vr 14-05-1406, Henricus Vrieze smid ev Eefsa dwv Ghibo Rovers soen van den Broec droeg over aan Rodolphus Koijt zv Willelmus Loijer, tbv hem en zijn vrouw Katherina wv Theodericus Mersman, een lijfrente van 4 oude schilden, op het leven van voornoemde Eefsa te betalen, één helft met Allerheiligen en de andere helft op 1 mei, welke lijfrente voornoemde Eefsa gekocht had van de stad Den Bosch.

⁶⁴ In rek-2-1399: Eefse Gibe Rovers soen dochter.

Item Godert Poelmans V sc	5	sc
Item Andries Weijdehaze I½ sc	1,5	sc
Item Henric Gherijt soen van der Horst V sc	5	sc
Item Willem soen Willem Art Tielkens VI sc	6	sc
Item Aleit Jan Meelmans dochter II½ sc	2,5	sc
Item Art natuerlec soen Henric Scilders III sc	3	sc
Item Hille natuerlec dochter Heilwich Spikers II sc	2	sc
Item Margriet hoir suster II sc	2	sc
Item Lane ⁶⁵ natuerlec dochter Ansems van Eerde I sc	1	sc
Item her Rolof Vos XII½ sc	12,5	sc
Item Gertruijt Henric dochter van den Kerchove II sc	2	sc
Item Gherijt Broc VI sc	6	sc
Item Yde sijn wijf VI sc	6	sc
Item Goess natuerlec soen Dirc Roever Beernts II sc	2	sc
Item Merten Jan Peijsters soen II½ sc	2,5	sc
Item Aelbrecht Reijner Loden soens soen III sc	3	sc
Item Jan sijn brueder III sc	3	sc
p.18		
Item Reijner sijn brueder III sc	3	sc
Item Gherijt heren Goess soen van der Aa XII½ sc	12,5	sc
Item Art Lucas sWalsschen soen II½ sc	2,5	sc
Item Lucas sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Goess sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Jan sijn brueder II½ sc	2,5	sc
Item Margriet sijn suster II½ sc	2,5	sc
Item Yde Groijs II½ sc	2,5	sc
	<u>167,25</u>	sc

Summa C LXVII I quarta.

Noch opten voirs dach		
Item Katerijn van Wijc X libras pajment	10	lb
Item Aleit Ywijns ⁶⁶ V libras	5	lb
Item Jordan Reijner Willems soen IIIII libras	4	lb
Item Corstine Meelmans XVI ⁶⁷ libras	16	lb
Item Peter des dross clerc XVII cruijsken mottoen dair voir betaelt XXXI libras XIX solidos ⁶⁸	31	lb 19 s
Item Ghisebrecht van Vlochoven XVI libras	16	lb
Item Jacob Wreden VIII libras	8	lb
Item Ghisebrecht sijn brueder VIII libras	8	lb
Item Art soen Art Heijmen IIIII libras	4	lb
Item Lisbeth sijn ⁶⁹ suster XII libras	12	lb
Item her Dirc Snoec IIIII libras	4	lb
Item Godscalc van Megen X libras	10	lb
Item Aleit sijn wijf X libras	10	lb
Item Maes Willems VIII libras	8	lb
Item Agneze sijn wijf VIII libras	8	lb
Item Jan van Os Plattijnmaker L solidos		50 s
Item Art van Andel IIIII libras	4	lb
Item Heilwich Fien XL solidos		40 s
Item Ghisebrecht van den Doeren XII libras	12	lb s
	<u>170</u>	lb 109 s
	175	lb 9 s

⁶⁵ In rek-2-1399: Jan natuerlec soen Ansems van Eerde.

⁶⁶ In rek-2-1399: Aleit sv Corstine Meelmans.

⁶⁷ In rek-2-1399: twee aparte posten van X en VI libre.

⁶⁸ De 17 kruisken mottoen werden omgerekend naar 31 lb 19 s pajment = 31*240 + 19*12 d pajment = 7.668 d pajment. Dan 1 kruisken mottoen = 7.668/17 d pajment = 451,059 d pajment = (1 oude schild voor 606 d) = (7.668/606)/17 oude schild = 0,744 oude schild.

⁶⁹ In rek-2-1399: sijn natuerlec suster.

Summa CLXXV payment ende IX solidi maken LXIX aude scilde XXIIII s VI d⁷⁰.

Op sente Jans dach

Item Ywijn Stierken VIII libras paijmant	8	lb		
Item brueder Jan sijn neve IIII libras	4	lb		
p.19				
Item her Tielman van den Doeren XI libras	11	lb		
Item Gherijt sijn brueder XI libras obiit	11	lb		
Item Ghisebrecht sijn brueder XI libras	11	lb		
Item Mechtelt sijn suster XI libras	11	lb		
Item her Tielman voirs XXII s VI d aude groet ende dair voir betaelt XLI libras VI s IIII d ⁷¹	41	lb	6 s 4 d	
Item meester Jan van Heerzel VIII libras	8	lb		
Item Boijken sijn brueder VIII libras	8	lb		
Item Lisbeth sijn suster VIII libras	8	lb		
Item Aleit sijn suster VIII libras	8	lb		
Item Boijken Goutsmit VIII libras	8	lb		
Item her Rolof Vos XII libras	12	lb		
Item Jan van Keeldonc VI libras	6	lb		
Item Maes Willems IIII libras	4	lb		
Item Agneze sijn wijf IIII libras	4	lb		
Item Aelbrecht die Wael VII libras	7	lb		
Item Willem Coelners VII libras	7	lb		
Item Heilwich sijn wijf VII libras	7	lb		
Item Godert die Hoijer XX libras	20	lb		
Item Heilwich sijn wijf XX libras	20	lb		
Item Jan van Andel ⁷² IIII libras	4	lb		
Item Willem soen Willem Pasteels VIII libras	8	lb		
Item Dirc ⁷³ van den Hoevel IX libras	9	lb		
Item Aleit sijn wijf IX libras	9	lb		
Item Rutger Rutgers soen van Erpe XVI libras	16	lb		
Item Ysabeel ⁷⁴ van Os IIII libras	4	lb		
Item Godscalc van Megen X libras	10	lb		
Item Aleit sijn wijf X libras	10	lb		
Item Art van Beke VIII libras	8	lb	s d	
	302	lb	6 s 4 d	

Summa III^c II libre VI solidi IIII denarii paijment maken CXIX½ aude scilde XI solidi VII denarii⁷⁵.

Noch op sente Jans dach

Item Katerijn Willem Minneemers wijf V aude scilde	5	sc	
Item Margriet hoir dochter III½ sc ⁷⁶	3,5	sc	
Item Lisbeth hoir dochter III½ sc ⁷⁷	3,5	sc	

⁷⁰ 175 lb 9 s = 175*240 + 9*12 d = 42.000 + 108 d = 42.108 d = 41.814 + 288 + 6 d = 69*606 + 12*24 + 6 d = (1 oude schild = 606 d) = 69 oude schild 24 s 6 d paijment.

⁷¹ Er werd 22 s 6 d oude groot betaald: 22*12 + 6 d oude groot = 270 d oude groot. Deze 270 d oude groot werden omgerekend naar 41 lb 6 s 4 d paijment = 41*240 + 6*12 + 4 d = 9.916 d = (1 oude schild = 606 d) = 9.916/606 oude schild. Dan 1 oude schild = 270/(9.916/606) d oude groot = 16,5 d oude groot. Vergelijk met BP 1182 p 123r 06 za 26-06-1400, waarin staat dat één oude schild gerekend werd voor 16,5 oude groot.

⁷² In rek-2-1399: overleden; geen uitkering meer.

⁷³ In rek-2-1399: Dirc Lambrecht soen van den Hoevel.

⁷⁴ In rek-2-1399: Ysabeel her Goderts dochter van Os.

⁷⁵ 302 lb 6 s 4 d = 302*240 + 6*12 + 4 d = 72.480 + 72 + 4 d = 72.556 d = 72.417 + 132 + 7 d = 119,5*606 + 11*12 + 7 d = (1 oude schild voor 606 d) = 119,5 oude schild 11 s 7 d.

⁷⁶ BP 1178 f 345v 06 do 03-02-1390, Willelmus Mijnnemere schonk aan Hermannus Avemari en Margareta dv voornoemde Willelmus het deel dat aan voornoemde Willelmus en zijn vrouw Katherina behoort, in een lijfrente van 7 oude schilden, welke lijfrente voornoemde Margareta gekocht had van de stad Den Bosch.

⁷⁷ BP 1184 f 328r 05 do 29-04-1406, Reijmboldus van Geffen en zijn vrouw Elizabeth dvw Willelmus Mijnnemere droegen over aan Johannes van Amerzoijen 14 oude schilden, die de komende 2 jaar aan hen zullen komen van een lijfrente van 7 oude schilden, die voornoemde Elizabeth

Item Willem hoir soen III½ sc ⁷⁸	3,5	sc
Item Matheus soen Willem Pasteels V½ sc	5,5	sc
Item Willem Coelners II½ sc	2,5	sc
Item Heilwich sijn wijf II½ sc	2,5	sc
p.20		
Item Mari Dircs wijf van Loen III½ sc	3,5	sc
Item Aleit Gherijt wijf van Geffen II½ sc	2,5	sc
Item Dirc van den Asch IIII½ sc	4,5	sc
Item Jan Thonijs soen van den Weteringen III sc	3	sc
Item Willem soen Willem Art Tielkens V sc	5	sc
Item her Dirc Venbosch V sc	5	sc
Item Nelle Jan Batenborchs wijf II½ sc ⁷⁹	2,5	sc
Item Hille sijn dochter II½ sc	2,5	sc
Item Gibe Scaep I sc I quartier	1,25	sc
Item Agneze sijn wijf I sc I quartier	1,25	sc
Item her Godert uten Cameren X sc	10	sc
Item Margriet ⁸⁰ van Stakenborch VI½ sc	6,5	sc
	<u>73,5</u>	<u>sc</u>

Summa LXXIII½ sc.

Noch op sente Jans dach		
Item Florens her Willems soen van der Aa XIII½ aude sc	13,5	sc
Item Gherijt sijn soen XIII½ sc	13,5	sc
Item Henric Bac Godscalc Roesmonts soen I½ sc	1,5	sc
Item Lerij sijn wijf I½ sc	1,5	sc
Item brueder Claes Scilder I½ sc	1,5	sc
Item Gherijt Jan ⁸¹ Zebrechts soen III sc	3	sc
Item Jan sijn soen III sc	3	sc
Item Margriet sijn dochter III sc	3	sc
Item Yene sijn dochter III sc	3	sc
Item Gielijs soen wilner ⁸² Gielis van den Doeren I½ sc	1,5	sc
Item Art sijn soen I½ sc	1,5	sc
Item Lisbeth sijn dochter I½ sc	1,5	sc
Item Art soen Willem Gielijs soens I½ sc	1,5	sc
Item her Jan van Orten I sc	1	sc
Item Lisbeth Gevarths dochter van Orten I sc	1	sc
Item Gertruijt Hennekens dochter van Ghemert II sc.	2	sc
Item Art soen Henric Dicbier Goderts soen III sc	3	sc
Item Hille van Sweensberch I sc	1	sc
Item Bele van Os Francken dochter van Haren I sc	1	sc
Item Bele van Os Jans dochter van Loet II½ sc	2,5	sc
Item Aert soen heren Aelbrecht Bucs VIII½ sc	8,5	sc
Item Jan Vijnnc IIII sc	4	sc
Item Lisbeth sijn wijf IIII sc	4	sc
p.21		
Item Dirc Jans soen van Vucht II½ sc	2,5	sc
Item Gertruijt Henric Iegers wijf IIII½ sc	4,5	sc

gekocht had van de stad Den Bosch, op haar leven, een helft te betalen met Sint-Jan en de andere helft met Kerstmis.

⁷⁸ BP 1182 p 072v 02 za 24-04-1400, Willelmus wettige zvw Willelmus Mijnnemere droeg over aan Johannes Berwout zv Theodericus Berwout een lijfrente van 7 oude schilden, op het leven van eerstgenoemde Willelmus, een helft te betalen met Kerstmis en de andere helft met Sint-Jan, welke lijfrente eerstgenoemde Willelmus gekocht had van de stad Den Bosch. Katherina wv voornoemde Willelmus Mijnnemere droeg haar vruchtgebruik en recht in deze lijfrente over aan voornoemde Johannes Berwout.

⁷⁹ BP 1180 p 334v 05 wo 24-03-1395, Nella wv Johannes Bathenborch droeg over aan Rodolphus zv Johannes Gerijs haar vruchtgebruik in alle goederen, waarin voornoemde Johannes was overleden, uitgezonderd haar lijfrente van 5 oude schilden van de stad Den Bosch.

⁸⁰ In rek-2-1399: Margriet Ghisebrecht dochter van Stakenborch.

⁸¹ In rek-2-1399: Gherijt Jan Jan Zebrechts soen.

⁸² In rek-2-1399: Gielijs soen Gielis van den Doeren.

Item Adolf hoir soen IIII½ sc	4,5	sc
Item Aelbrecht hoir soen V sc	5	sc
	<u>94</u>	sc

Summa XCIIII sc.

Opten anderen dach van augusto

Item Boijken Goutsmit XII libras X solidos paijment	12 lb	10 s
Item Jan van Zon VIII libras	8 lb	
Item Heilwich ⁸³ Wonders V libras	5 lb	
Item Hadewich hoir dochter V libras	5 lb	
Item Henric Lemmens IIII libras	4 lb	
Item Gertruijt sijn wijf IIII libras	4 lb	
Item Art van Vlederacken Gherijt soen XL solidos		40 s
Item Jan sijn brueder XL solidos		40 s
Item Jacob sijn brueder XL solidos		40 s
Item Art van den Broec VIII libras	8 lb	
Item her Tielman van den Doeren VIII libras	8 lb	
	<u>54 lb</u>	130 s
	60 lb	10 s

Summa LX libre X solidi paijment maken XXIIII aude sc minus II solidi paijment⁸⁴.

Opten selven dach

Item Jacob Wijnric Screijnmekers soen II½ aude sc	2,5	sc
Item Claes ⁸⁵ sijn brueder II½ aude sc	2,5	sc
Item Katerijn sijn suster II½ aude sc	2,5	sc
Item brueder Jan Stierken V sc	5	sc
Item Everaert van Berke V sc	5	sc
Item Katerijn van Wijc II sc	2	sc
Item brueder Henric van Os III sc	3	sc
Item brueder Rolof Roesmont IIII sc	4	sc
Item Henric ⁸⁶ Screijnmeker III sc	3	sc
Item Art van Beke I sc	1	sc
Item Hille Jonckers II sc	2	sc
Item Godert soen Willem Pasteels III sc	3	sc
Item Hille ⁸⁷ van Hedichusen V sc	5	sc
Item Jacob Wreden VIII sc ⁸⁸	8	sc
Item Ghisebrecht sijn brueder V sc	5	sc
Item Agneze Hermans dochter van Langel II sc	2	sc

p.22

⁸³ In rek-2-1399: Heilwich Art Wonders wijf.

⁸⁴ $60 \text{ lb } 10 \text{ s} = 60 \cdot 240 + 10 \cdot 12 \text{ d} = 14.400 + 120 \text{ d} = 14.520 \text{ d} = 14.544 - 24 \text{ d} = 14.544 - 24 \text{ d} = 24 \cdot 606 - 2 \cdot 12 \text{ d} = (1 \text{ oude schild} = 606 \text{ d}) = 24 \text{ oude schild} - 2 \text{ s}.$

⁸⁵ In rek-2-1399: geen uitkering.

⁸⁶ In rek-2-1399: Henric Jan Screijnmeker soen.

⁸⁷ In rek-2-1399: Hille Goderts wijf van Hedichusen.

⁸⁸ BP 1178 f 340r 10 za 15-01-1390, Jacobus zvw Johannes gnd Wrede van Herpen droeg over aan Godefridus Herbrechts soen een lijfrente van 16 oude schilden of de waarde, op het leven van voornoemde Jacobus te betalen, een helft met Lichtmis (02-02) en de andere helft met Sint-Petrus-Banden (01-08), aan hem verkocht door de stad Den Bosch. En: BP 1178 f 302v 11 do 29-09-1390, Godefridus gnd Herbrechts soen droeg over aan Henricus die Hoessche kramer de helft van een lijfrente van 16 oude schilden of ander paijment van deselfde waarde, op het leven van Jacobus zvw Johannes Wrede van Herpen te betalen, een helft met Lichtmis en de andere helft met Sint-Petrus Banden, welke rente voornoemde Jacobus gekocht had van de stad Den Bosch, en welke rente voornoemde Godefridus verworven⁸⁸ had van voornoemde Jacobus. En: BP 1179 p 014bv 04 di 29-11-1390, Godefridus Herbrechts soen droeg over aan Johannes Vinninc goudsmid de helft van een lijfrente van 16 oude schilden, op het leven van Jacobus zv Johannes Wrede, een helft te betalen met Lichtmis en de andere helft met Sint-Petrus-Banden, welke gehele lijfrente Jacobus zvw Johannes Wrede van Herpen verworven had van de stad Den Bosch, en welke lijfrente voornoemde Jacobus overgedragen had aan voornoemde Godefridus.

Item Mechtelt Trulliaerts I½ sc	1,5	sc
Item Jan van Edingen I sc	1	sc
Item Maes Willems IIII sc	4	sc
Item Agneze sijn wijf III sc	3	sc
Item her Godert uten Cameren XX sc	20	sc
Item Henric Art Heijmen soen II sc	2	sc
Item Jan sijn soen II sc	2	sc
Item Lisbeth Arts Vriesen dochter I sc	1	sc
Item Dirc Jordens soen van Hoculem I sc	1	sc
	<u>91</u>	sc

Summa XCI aude sc.

Item [⁸⁹ Jan Beernt Hugen soens soen I sc I quartier]	1,25	sc
Item Beernt sijn soen I sc I quartier	1,25	sc
Item Gherijt Scilder I½ sc	1,5	sc
Item Aleit sijn wijf I½ sc	1,5	sc
Item brueder Jan van Swalmen II½ sc	2,5	sc
Item Yde Heinen Bruijnen dochter I sc	1	sc
Item joffrou Lisbeth Dircs Roevers dochter I sc	1	sc
Item ⁹⁰ Heilwich Dachverlies II½ sc	2,5	sc
	<u>12,5</u>	sc

Summa XII½ sc.

Summa summarum van den lijfpensien⁹¹
XVIII^c II sc III quartier II solidi V d.

Dits gegeven van der stat knechten ende dijeneren loen int halve jair voirscr.

In den irsten Godert Roelants van dat hi die lijfpensien te Bruessel betaelt ende verwaert XII½ gulden peter maken XXIX libre VII solidi VI denarii⁹².

	29 lb	7 s	6 d
Item den meester van den ure clocken X lb	10 lb		
Item den piperen opten toeren XXVI gulden van III scilden maken XXX lb III s X½ d ⁹³ .	30 lb	3 s	10,5 d
Item van den Ortenpoerten der poerten aen den boem ⁹⁴ ende aent Muntelken te sluten VI lb	6 lb		

⁸⁹ Aanvulling op basis van zelfde post op p.73.

⁹⁰ In rek-2-1399: joffrou.

⁹¹ Uitgaven aan lijffrenten.

335,5	sc	14 s	1 d	(Brussel; diverse dagen; oude groot).
60,5	sc	4 s	9 d	(Den Bosch, Pasen; paijment).
142,5	sc			(Den Bosch, Pasen; oude schilden).
345,75	sc			(Den Bosch, Pasen; oude schilden).
266,75	sc			(Den Bosch, meidag; oude schilden).
167,25	sc			(Den Bosch, meidag; oude schilden).
69	sc	24 s	6 d	(Den Bosch, meidag; paijment).
119,5	sc	11 s	7 d	(Den Bosch, sint Jan; paijment).
73,5	sc			(Den Bosch, sint Jan; oude schilden).
94	sc			(Den Bosch, sint Jan; oude schilden).
24	sc	-2 s		(Den Bosch, anderen dag augusto; paijment).
91	sc			(Den Bosch, anderen dag augusto; oude schilden).
12,5	sc	s	d	(Den Bosch, ?anderen dag augusto; oude schilden).
1801,75	sc	51 s	23 d	(50 s 6 d = 1 oude schild:)
1802,75	sc	1 s	17 d	(17 d = 1 s 5 d:)
1802,75	sc	2 s	5 d.	

⁹² De 12,5 gulden pieter werden omgerekend naar 29 lb 7 s 6 d = 29*240 + 7*12 + 6 d = 6.960 + 84 + 6 d = 7.050 d paijment. Dan 1 gulden pieter = 7.050/12,5 d paijment = 564 d paijment = (7.050/606)/12,5 oude schild = 0,931 oude schild.

⁹³ De 26 gulden van 3 schilden per gulden = 26*3 lichte schilden = 78 lichte schilden werden omgerekend naar 30 lb 3 s 10,5 d paijment = 30*240 + 3*12 + 10,5 d paijment = 7.200 + 36 + 10,5 d paijment = 7.246,5 d paijment. Dan 1 lichte schild = 7.246,5/78 d paijment = 92,904 d paijment = (7.246,5/606)/78 oude schild = 0,153 oude schild.

⁹⁴ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, boom, *sluitboom*.

Item van den Coepoertken te sluten XXX s	30 s
Item van den Bazellere poerten XX s	20 s
Item van den Valbruggen ⁹⁵ opten Hintamereijnde II Brabant dobbel maken VI lb VIII s XI½ d ⁹⁶	6 lb 8 s 11,5 d
Item van Pinappelspoerten XX s	20 s
Item van sHeijlichs Cruijs poerte III lb	3 lb
Item van Pickenpoerte XL s	40 s
Item Godefridus van Woensel VIII lb	8 lb
Item Heinken Louwer ende Loesken van dat hen verschenen was doen wij aen quaemen ende eer die caerte ⁹⁷ gemaect was XII lb	12 lb
Item van der Waterpoert bider volre trappe te sluten van den alingen jaere XL s	40 s
Item van der Waterpoert bider Bazeldonc van den alingen jaere te sluten IIII lb	4 lb
	s d
	108 lb 168 s 28 d
	108 lb 170 s 4 d
	116 lb 10 s 4 d

p.23

Summa C XVI libre X solidi IIII denarii maken XLVI aude scilde VII solidi IIII denarii⁹⁸.

Dits gegeven van riden der scepenen der geswoeren ende der goeden lude die gereden sijn in der stat oirboir int halve jair voirschr.

In den irsten Lucas van Erpe ende Henric van Weerthusen gereden tot Parijs opten paeschdach (zo 30-03-1399) ende waren uijt XXVI dage ende her Dirc die Roever nagereden des dinsdagen dair na (di 01-04-1399) ende was uijt XXIIII dage elken des daichs enen auden scilt maken LXXVI sc 76 sc

Item Jan van Dordrecht, Heijmeric Groij, Aert van Vlederacken, Hubrecht van Gemert, Jan van Gemert, Ywijn Stiers ende Goess Steenwech gevaren in Hollant des maendagen voir meijdach (ma 28-04-1399) ende waren uijt VIII dage maken LVI sc 56 sc

Item Jacob van den Wiel ende Henric van Weerthusen gereden te Bruessel op meijavont (wo 30-04-1399) ende waren uijt V dage maken X sc 10 sc

Item Ywijn van den Grave ende Hubrecht van Gemert gereden te Lier des maendagen na pinxten (ma 19-05-1399) ende waren uijt IIII dage VIII sc 8 sc

Item Ywijn van den Grave, Moedel van der Donc, her Dirc die Roever ende Art van Vlederacken gereden te Loeven op des heiligen sacramentsdach (do 29-05-1399) ende waren uijt V dagen maken XX sc 20 sc

Item Lucas van Erpe, her Dirc die Roever ende Henric van Weerthusen gereden te Doernic des dinsdagen voir ascencio (di 06-05-1399) ende waren uijt XIII dagen maken XXXIX sc 39 sc

Item Jan van Dordrecht ende Hubrecht van Gemert gereden te Bruessel des vridagen voir Odulphi (vr 06-06-1399) ende waren uijt VI dage maken XII sc 12 sc

Item Heijmeric Groij, Ywijn van den Grave, Hubrecht van Gemert, Ludinc Pinappel ende Merten Berwout gereden tot Hoehstraten des maendagen na sente Margrietendach (ma 14-07-1399) ende waren uijt II dagen maken X sc 10 sc

Item Jan van den Dijc, Ywijn van den Grave, Art van Vlederacken, Ludinc Pinappel, Merten Berwout ende Jan van Ouden gereden tot Hoehstraten des maendagen voir sente Jacobs dach (ma 21-07-1399) ende waren uijt III dagen maken XVIII sc 18 sc

⁹⁵ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, valbugge, ophaalbrug.

⁹⁶ De 2 Brabantse dobbel werden omgerekend naar 6 lb 8 s 11,5 d paijment = 6*240 + 8*12 + 11,5 d paijment = 1.440 + 96 + 11,5 d paijment = 1.547,5 d paijment. Dan 1 Brabantse dobbel = 1.547,5/2 d paijment = 773,75 d paijment = (1.547,5/606)/2 oude schild = 1,277 oude schild.

⁹⁷ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, caerte, schriftelijk stuk, akte; handvest; speelkaart, landkaart.

⁹⁸ 116 lb 10 s 4 d = 116*240 + 10*12 + 4 d = 27.840 + 120 + 4 d = 27.964 d = 27.876+84+4 d = 46*606 + 7*12 + 4 d = (1 oude schild = 606 d) = 46 oude schild 7 s 4 d.

Item Heijmeric Groij, Lucas van Erpe, Ludinc Pinappel, Jan van Ouden ende Merten Berwout gereden te Bruessel des maendagen na sente Jacobs dach (*ma 28-07-1399*) ende die III waren uijt VI dage ende die II V dage maken XXVIII sc 28 sc
 Item Daniel Roesmonts gereden te Bruessel om te rekenen mit Godert Rolants ende was uijt VII dage maken VII sc 7 sc
 284 sc

Summa II^c LXXXIIIII aude scilden.

Dits gegeven van boden geseint in der stat oirboir int halve jair voirsch. In den irsten Lodewich die Lombart ende Eertken Meeus gereden te Valensijn in die weke na beloken paesschen (*na zo 06-04-1399*) den selve gegeven te teergelde VIII gulden peter maken XLVIII licht scilden VIII placken⁹⁹. 48 sc 8 pl
 Item Godeken geseint aen den casteleijn tot Hoesden des woensdagen na paesschen (*wo 02-04-1399*) ende was uijt II dage elcs dachs VIII placken maken XVI placken. 16 pl
 Item Jan van Lottem geseint tot Breda aen heren Henric van den Lecke des dinsdagen na paesschen (*di 01-04-1399*) ende was uijt II dage maken XVI plack 16 pl
 Item Godeken geseint tot Dordrecht in die weke na beloken paesschen (*na zo 06-04-1399*) ende was uijt IIII dage maken XXXII placken 32 pl
 Item Ertken Meeus gereden te Bruessel des dinsdagen na meijdach (*di 06-05-1399*) ende was uijt IIII dage elcs daichs XX solidi paijment maken X scilden IIII placken¹⁰⁰ 10 sc 4 pl
 Item Ertken noch gereden te Bruessel aen heren Dirc den Roever des dinsdagen voir ascencio (*di 06-05-1399*) ende was uijt IIII dage maken X scilden IIII placken 10 sc 4 pl
 Item Ertken noch gereden des saterdagen na ascencie dach (*za 10-05-1399*) tot Doernic ende was uijt VII dage maken XVIII sc I pl 18 sc 1 pl
 p.24
 Item Daniel Roesmonts knaep gereden tot Lier mit enen brieve dien hi Ywijn van den Grave ende Hubrecht van Gemert na vuerde ende die was uijt IIII dage maken X scilden IIII placken 10 sc 4 pl
 Item Ertken Meeus gereden te Bruessel des maendagen na sente Margrieten dach (*ma 14-07-1399*) ende was uijt V dage maken XII scilden XI placken 12 sc 11 pl
 Item Godeken geseint tot Antwerpen des dinsdagen voir meijdach (*di 29-04-1399*) ende was uijt V dage maken III sc IIII pl 3 sc 4 pl
 Item Godeken den scepenen tegen geseint op pinxtavont (*za 17-05-1399*) ende was uijt II dage XVI placken 16 pl
 Item Jan van Lottem den scepenen tegen geseint op pinxtavont (*za 17-05-1399*) ende was uijt IIII dage XXXII placken 32 pl
 Item Godeken gesent aen den scouth van Kempelant op sente Jans avont (*ma 23-06-1399*) ende sochte (*di 24-06-1399*) hene tot Gele ende al om ende was uijt IIII dage XXXII placken 32 pl
 Item Godeken gesent in die Meijerien des vridagen voir Jacobi (*vr 18-07-1399*) ende was uijt III dage maken II scilden 2 sc
 Item Godeken gesent in Brabant aen die steden op sente Jacobs dach (*vr 25-07-1399*) ende was uijt VII dage maken IIII sc VIII pl 4 sc 8 pl
 Item Henneken van Antwerpen den scepenen tegen geseint tot Oesterwijk gegeven den selven X placken 10 pl
 Item Cop Vos gesent in die Meijerien gegeven den selven XXVIII placken

⁹⁹ De 8 gulden pieter werden omgerekend naar 48 lichte schilden 8 plakken = 48 + 8/12 lichte schild. Dan 1 gulden pieter = (48 + 8/12)/8 lichte schild = 6,083 lichte schild. Als 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 gulden pieter = 92,9*((48 + 8/12)/8) d paijment = 565,142 d paijment = ((92,9/606)*(48 + 8/12))/8 oude schild = 0,933 oude schild.

¹⁰⁰ Er werd gedurende 4 dagen elke dag 20 s paijment betaald: in totaal 80 s paijment = 80*12 d paijment = 960 d paijment. Voor deze 960 d paijment werden 10 lichte schilden 4 plakken = 10 + 4/12 lichte schild betaald. Dan 1 lichte schild = 960/(10 + 4/12) d paijment = 92,903 d paijment = (960/606)/(10 + 4/12) oude schild = 0,153 oude schild.

	28	pl
Item Jan van Lottem gesent aen den scouth van der Masen daer af XVI placken	16	pl
Item Ertken Meeus gereden aen die steden in Brabant des vridagen voir Jacobi (vr 18-07-1399) ende was uijt VIII dagen maken XX scilden VIII placken	20	sc 8 pl
Item Ertken noch gereden aen die steden des maendagen voir sente Laurens dach (ma 04-08-1399) ende was uijt V dage maken XII scilden XI placken	12	sc 11 pl
Item Godeken gesent aen die steden des dinsdagen voir Laurencii (di 05-08-1399) ende was uijt VI dagen maken IIII scilden	4	sc
Item Godeken gesent tot Lier aen onse vrouwe van Brabant ende was uijt IIII dage XXXII placken	32	pl
Item Dirc van den Broec gesent te Bruessel ende was uijt VI dage maken IIII scilden	4	sc
Item Ertken Meeus gereden tot Lier aen ons vrouwen van Brabant ende was uijt III dage maken VII scilden IX placken	7	sc 9 pl
Item gegeven Herman Toet ende Henneken Kersmeker omdat sij gelopen waren te Berlikem ende te Hesewijc VIII½ plack	8,5	pl
Item Coelner gesent te Tricht des dinsdagen voir Laurencii (di 05-08-1399) daer af gegeven IIII scilden II placken	4	sc 2 pl
Item Jan van Stakenborch gesent aen den hertoge van Borgondien des maendagen na Laurencii (ma 11-08-1399) den selven gegeven te teergelde X gulden peter maken LX scilden X placken ¹⁰¹	60	sc 10 pl
Item die selve noch gereden aen den hertoge van Borgondien op sente Bartholomeus avont (za 23-08-1399) te teergelde X peter maken LX scilden X placken ¹⁰²	60	sc 10 pl
Item Ertken Meeus gereden te Bruessel des sondagen voir Bartholomei (zo 17-08-1399) ende was uijt V dage maken XII sc XI pl	12	sc 11 pl
Item Ertken voirs gereden aen Jan van Dordrecht des vridagen na Bartholomei (vr 29-08-1399) enen dach II½ scilt I plack	2,5	sc 1 pl
Item Ertken Scaden gesent in Hollant den scepenen ende den goeden luden na ende was uijt IIII dage maken XXXII placken	32	pl
Item Dirc van den Broec gesent tot Antwerpen ende was uijt V dage maken III scilden IIII placken	3	sc 4 pl
Item Godeken gesent om die bussen tot Hezewijc ende tot Erpe enen dach VIII placken	8	pl
Item Godeken gesent om die uijtseten ¹⁰³ poerters voir Lamberti (wo 17-09-1399) II dage XVI placken	16	pl
Item noch Godeken gesent om die uijtseten poerteren na Lamberti (wo 17-09-1399) ende was uijt II dage XVI placken	16	pl
Item Ertken Meeus gereden ter Vueren ende was uijt V dage maken XII scilden XI placken	12	sc 11 pl
Item noch gegeven Jan van Stakenborch van den voirs II reijsen die hi gereden was aen den hertoge van Borgondien VI peter maken XXXVI½ scilt ¹⁰⁴	36,5	sc pl
	354	sc 431,5 pl
	389	sc 11,5 pl

¹⁰¹ De 10 gulden pieter werden omgerekend naar 60 lichte schilden 10 plakken = 60 + 10/12 lichte schild. Dan 1 gulden pieter = $(60 + 10/12)/10$ lichte schild = 6,083 lichte schild. Als 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 gulden pieter = $92,9 * ((60 + 10/12)/10)$ d paijment = 565,142 d paijment = $((92,9/606) * (60 + 10/12))/10$ oude schild = 0,933 oude schild.

¹⁰² De 10 gulden pieter werden omgerekend naar 60 lichte schilden 10 plakken = 60 + 10/12 lichte schild. Dan 1 gulden pieter = $(60 + 10/12)/10$ lichte schild = 6,083 lichte schild. Als 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 gulden pieter = $92,9 * ((60 + 10/12)/10)$ d pijament = 565,242 d paijment = $((92,9/606) * (60 + 10/12))/10$ oude schild = 0,933 oude schild.

¹⁰³ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, uteseten, buiten de stadsmuur wonend.

¹⁰⁴ De 6 gulden pieter werden omgerekend naar 36,5 lichte schild. Dan 1 gulden pieter = $36,5/6$ lichte schild = 6,083 lichte schild. Als 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 gulden pieter = $92,9 * (36,5/6)$ d paijment = 565,142 d paijment = $((92,9/606) * 36,5)/6$ oude schild = 0,933 oude schild.

Summa III^c XC licht scilden minus ½ plack maken LX aud scilden minus XI solidi¹⁰⁵.

p.25

Dits gegeven van schencken den cloesteren ten hoechtiden int halve jaer voirschr.

In den irsten op paaschdach (zo 30-03-1399) XXX quart wijns dats te weten den minrebruederen VI quart, den predikeren VI quart, den claren VI quart, den baselleren VI quart, heren Henric Amer II quart, den clercken III quart ende Joest van den Hoevel I quart voir elke quart IIII placken maken X licht scilden¹⁰⁶

Item op pinxtdach (zo 18-05-1399) XXX quarteren also maken X scilden

Item op ons vrouwen dach assumpcio (vr 15-08-1399) XXX quarteren also maken X scilden

Item op ons vrouwen dach nativitas (ma 08-09-1399) XXX quarteren also maken X scilden

Summa XL licht scilden maken VI aude scilden VI solidi VIII denarii¹⁰⁷.

Dits gegeven van schencken heren ende vrouwen ende goeden luden int halve jair voirschr.

In den irsten geschenct den proest van Tricht IIII können wijns maken V licht scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item heren Henric van den Leck IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item den here van Lijekerke IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item den joncher van Craendonc IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item meester Ghisebrecht van den Berge IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item den proest van sente Geerden IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item den here van den Veer VI können maken VIII scilden 8 sc

Item den raet van Vlanderen mit hoeren gesellen XII können maken XVI scilden 16 sc

Item der vrouwen van Hoehstraten IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item Berwijn Meeus soen II können maken XXXII placken 32 pl

Item der stat van Bruessel IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item der stat van Loeven IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item der stat van Lier IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item der vrouwen van den Veer IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item den here van Wesemael IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

Item den here van Gaesbeec IIII können maken V scilden IIII placken 5 sc 4 pl

¹⁰⁵ De 390 lichte schilden minus 0,5 plak = 390 - 0,5/12 lichte schild werden omgerekend naar 60 oude schilden minus 11 s = (1 oude sc = 606 d) = 60*606 - 11*12 d paijment = 36.228 d paijment. Dan 1 lichte schild = 36.228/(390 - 0,5/12) d paijment = 92,902 d paijment = (36.228/606)/(390 - 0,5/12) oude schild = 0,153 oude schild.

¹⁰⁶ Voor elk kwart wijn werden 4 plakken gerekend. De 30 kwarten wijnen komen op 120 plakken. Deze 120 plakken komen overeen met 10 lichte schilden. Dan één lichte schild = 12 plakken.

¹⁰⁷ De 40 lichte schilden werden omgerekend naar 6 oude schilden 6 s 8 d = (1 oude schild = 606 d) = 6*606 + 6*12 + 8 d paijment = 3.636 + 72 + 8 d paijment = 3.716 d paijment. Dan 1 lichte schild = 3.716/40 d paijment = 92,900 d paijment = (3.716/606)/40 oude schild = 0,153 oude schild.

Item heren Jan van den Calsteren IIII kunnen maken V scilden IIII placken	5 sc	4 pl
Item den here van Hoehstraten IIII kunnen maken V scilden IIII placken	5 sc	4 pl
Item Art van Wijc II kunnen maken XXXII placken		32 pl
Item den raet van Hollant VI kunnen maken VIII sc	8 sc	
Item den here van Bergen VI kunnen maken VIII sc	8 sc	<u>pl</u>
	115 sc	124 pl
	125 sc	4 pl

Summa CXXV licht scilden IIII placken maken XIX aude scild X solidi X denarii¹⁰⁸.

p.26

Dits gegeven van wijne gedroncken opt raethuijs doe men der stat assise vercofte ende doen die hoechselen uijtgingen ende dien die goede lude thuijs deden halen die daer toe hoeren.

In den irsten des sondagen na Mathei (zo 28-09-1399) doe men die assisen vercofte gedroncken opt raethuijs XVI kunnen wijns maken XXI licht scilden IIII placken

21 sc 4 pl

Item dat die goede lude thuijs deden halen die daer toe hoiren scepenen, gesworenen mitten auderen LIIII quarten maken XVIII scilden

18 sc

Item doen die hoechselen uijtgingen gedroncken opt raethuijs XII kunnen wijns maken XVI scilden

16 sc

Item dat die goede lude thuijs hadden dats te weten VII scepenen, VII gesworenen, VII aude gesworenen, II scouthen, II rentmeesters, II kercmee[sters], her Henric Amer, IIII clercken, III der stat knapen elke II quart, meester Henric Straetmeker, Bernt die Sloetmeker ende X der stat knechten elken I quart maken XXVII sc IIII pl

27 sc 4 pl

Item gegeven den ghene die op die assisen sloegen LII quarten maken XVII scilden IIII placken

17 sc 4 pl

99 sc 12 pl

100 sc

Summa C licht scilden maken XV aude scilden XVI solidi IX denarii¹⁰⁹.

Dits gegeven van straten te veggen ende scoen te maken int halve jair voirscr.

In den irsten Groet Boden van den marct scoen te maken XXXIII nije gulden

33 nw g

Item Wouter Non die Hintamerstraet XXV½ gulden

25,5 nw g

Item Gielis van Vechel die Vischmarct XIII gulden

13 nw g

Item Peter Slijcveger die Ortenstraet VII½ gulden

7,5 nw g

Item Floer Coelbor die Vuchterstraet XXIII gulden

23 nw g

Item Groet Bode die Colperstraet XVII½ gulden

17,5 nw g

119,5 nw g

Summa CXIX½ nijen gulden maken LI½ aude scilde XIX solidi XI denarii¹¹⁰.

¹⁰⁸ De 125 lichte schilden 4 plakken = 125 + 4/12 lichte schild werden omgerekend naar 19 oude schilden 10 s 10 d = (1 oude schild = 606 d) = 19*606 + 10*12 + 10 d paijment = 11.514 + 120 + 10 d paijment = 11.644 d paijment. Dan 1 lichte schild = 11.644/(125 + 4/12) d paijment = 92,904 d paijment = (11.644/606)/(125 + 4/12) oude schild = 0,153 oude schild.

¹⁰⁹ De 100 lichte schilden werden omgerekend naar 15 oude schilden 16 s 9 d = (1 oude schild = 606 d) = 15*606 + 16*12 + 9 d paijment = 9.090 + 192 + 9 d paijment = 9.291 d paijment. Dan 1 lichte schild = 9.291/100 d paijment = 92,910 d paijment = (9.291/606)/100 oude schilden = 0,153 oude schild.

¹¹⁰ De 119,5 nieuwe gulden werden omgerekend naar 51,5 oude schild 19 s 11 d = (1 oude sc = 606 d) = 51,5*606 + 19*12 + 11 d paijment = 31.209 + 228 + 11 d paijment = 31.448 d paijment. Dan 1 nieuwe gulden = 31.448/119,5 d paijment = 263,163 d paijment = (31.448/606)/119,5 oude schild = 0,434 oude schild.

Dits gegeven van straten te maken ende te stoppen ende van dat dair toe hoirt int halve jair voirschr.

In den irsten meester Henric Straetmeker gewracht in die weke na beloken paesschen (na zo 06-04-1399) ende in die II weken dair na te samen XIII dage ende elcs daichs IIII½ Vleemschen groot maken XII½ lichte scilden ende I½ vliguit¹¹¹

12,5 sc pl 1,5 vl .. sw

Item Wouter sijn knaep gewracht ter selver tijt X dage ende elcs daichs II Vleemsche groot maken IIII scilden III placken ende I½ vliguit¹¹²

4 sc 3 pl 1,5 vl .. sw

Item Wouter noch gewracht in die weke na sente Jans dach (na di 24-06-1399) II dage ende dair na steen geschoert V dagen maken III sc¹¹³

3 sc pl vl .. sw

Item meester Henric gewracht in die weke na sente Jacobs dach (na vr 25-07-1399) III dage ende in die weke dair na IIII½ ende in die weke na Laurencii (na zo 10-08-1399) V dage maken te samen XII scilden III vliguit¹¹⁴

12 sc pl 3 vl .. sw

Item Wouter sijn knaep gewracht in die weke voir Laurencii (voor zo 10-08-1399) V dage ende in die weke dair na V dage maken IIII scilden III placken I½ vliguit¹¹⁵

4 sc 3 pl 1,5 vl .. sw

Item Meeus Paeuweter ende Jacob sijn brueder van den straetsteen te vueren after den Baggaerde IIII sc IIII pl

4 sc 4 pl vl .. sw

Item meester Henric gewracht in die weke voir Bartholomei (voor zo 24-08-1399) VI dage ende in die weke dair na V½ dach maken XI scilden I plack¹¹⁶

11 sc 1 pl vl .. sw

Item Wouter sijn knaep gewracht ter selver tijt XI½ dach maken IIII scilden XI placken I swarten¹¹⁷

4 sc 11 pl vl 1 sw

¹¹¹ Er werd 13 dagen gewerkt voor 4,5 Vlaamse groot per dag; in totaal: $13 \cdot 4,5$ Vlaamse groot = 58,5 Vlaamse groot. Deze 58,5 Vlaamse groot werden omgerekend naar 12,5 lichte schild 1,5 vliegute = (als 1 vliegute = 2/7 plak) = $12,5 + (3/7)/12$ lichte schild. Dan 1 Vlaamse groot = $(12,5 + (3/7)/12)/58,5$ lichte schild = 0,214 lichte schild.

Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 Vlaamse groot = $92,9 \cdot ((12,5 + (3/7)/12)/58,5)$ d paijment = 19,907 d paijment = $(92,9/606) \cdot ((12,5 + (3/7)/12)/58,5)$ oude schild = 0,033 oude schild.

Het dagloon van de meester stratemaker in april 1399 was 4,5 Vlaamse groot = $(4,5 \cdot (12,5 + (3/7)/12))/58,5$ lichte schild = 0,964 lichte schild.

¹¹² Er werd 10 dagen gewerkt voor 2 Vlaamse groten per dag: in totaal 20 Vlaamse groten. Deze 20 Vlaamse groten werden omgerekend naar 4 lichte schilden 3 plakken 1,5 vliegute = (als 1 vliegute = 2/7 plak) = $4 + 3/12 + (3/7)/12$ lichte schild. Dan 1 Vlaamse groot = $(4 + 3/12 + (3/7)/12)/20$ lichte schild = 0,214 lichte schild.

Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 Vlaamse groot = $92,9 \cdot ((4 + 3/12 + (3/7)/12)/20)$ d paijment = 19,907 d paijment = $(92,9/606) \cdot ((4 + 3/12 + (3/7)/12)/20)$ oude schild = 0,033 oude schild.

Het dagloon van de knaep van de stratemaker in april 1399 was 2 Vlaamse groot = $(4 + 3/12 + (3/7)/12)/10$ lichte schild = 0,429 lichte schild.

¹¹³ Er werd 7 dagen gewerkt voor in totaal 3 lichte schilden.

Dan was het dagloon van de knaep van de stratemaker in de week van 24 juni 1399:

$3/7$ lichte schild = 0,429 lichte schild. Kennelijk weer 2 Vlaamse groten per dag.

¹¹⁴ Er werd $3 + 4,5 + 5 = 12,5$ dag gewerkt voor in totaal 12 lichte schilden 3 vlieguten.

Als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

12 lichte sc 3 vliegute = $12 + (3/12) \cdot (12/41)$ lichte sc = $12 + 3/41$ lichte sc.

Dan was het dagloon van de meester stratemaker in augustus 1399:

$(12 + 3/41)/12,5$ lichte sc = 0,966 lichte schild.

¹¹⁵ Er werd 10 dagen gewerkt voor in totaal 4 lichte schilden 3 plakken 1,5 vliegute.

Als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

4 lichte sc 3 pl 1,5 vliegute = $4 + (3/12) + (1,5/12) \cdot (12/41)$ li sc = $4,25 + 1,5/41$ lichte sc.

Dan was het dagloon van de knaep van de stratemaker in augustus 1399:

$(4,25 + 1,5/41)/10$ lichte sc = 0,429 lichte sc.

¹¹⁶ Er werd 11,5 dag gewerkt voor $11 \frac{1}{12}$ lichte schild.

Dan was het dagloon van de meester stratemaker in augustus/september 1399: $(11 \frac{1}{12})/11,5$ lichte schild = 0,964 lichte schild.

¹¹⁷ Als één swart = 0,5 vliegute en als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

4 lichte schilden 11 plakken 1 swart = $4 + 11/12 + (0,5/12) \cdot (12/41)$ lichte schild =

$4 + 11/12 + (0,5/41)$ lichte schild.

Er werd 11,5 dag gewerkt voor $4 + 11/12 + (0,5/41)$ lichte schild.

Dan was het dagloon van de knaep van de stratemaker in augustus/september 1399:

$(4 + 11/12 + (0,5/41))/11,5$ lichte schild = 0,429 lichte schild.

Item meester Henric gewracht in die weke voir ons vrouwen dach nativitas
(voor ma 08-09-1399) VI dage maken V sc IX pl ende I½ vliguit¹¹⁸

5 sc 9 pl 1,5 vl .. sw

Item Wouter ter selver tijt VI dage gewracht maken II½ scild III vliguit¹¹⁹

2,5 sc pl 3 vl .. sw

Item Henneken Philips gevuert XXXIIII karren eerden in die Colperstraet van
elker karren II½ vliguit maken II scilden III vliguit¹²⁰

2 sc pl 3 vl .. sw

Item Groet Bode gevuert in die Colperstraet LXII karren eerde van elker
karren II½ vliguit maken III scilden VIII plakken I vliguit¹²¹

3 sc 8 pl 1 vl .. sw

p.27

Item meester Henric gewracht in die weke na ons vrouwen dach nativitas (na
ma 08-09-1399) II dage maken XXIII plakken I swarten¹²²

.... sc 23 pl vl 1 sw

Item Wouter sijn knaep ten selven mael II dage maken X plakken I vliguit¹²³

.... sc 10 pl 1 vl .. sw

Item meester Henric gewracht in die weke voir sente Matheus dach (voor zo
21-09-1399) IIII½ dach maken IIII scilden IIII plakken¹²⁴

4 sc 4 pl vl .. sw

Item Wouter IIII½ dach maken XXIII plakken I swarten¹²⁵

.... sc 23 pl vl 1 sw

¹¹⁸ Als één swart = 0,5 vliegute en als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

5 lichte schilden 9 plakken 1,5 vliegute = $5 + 9/12 + (1,5/12) \cdot (12/41)$ li schilden = $5 + 0,75 + 1,5/41$ lichte schild.

Er werd 6 dagen gewerkt voor $5,75 + 1,5/41$.

Dan was het dagloon van de meester stratemaker in september 1399: $(5,75 + 1,5/41)/6 = 0,964$ lichte schild.

¹¹⁹ Als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

2,5 lichte schild 3 vlieguten = $2,5 + (3/12) \cdot (12/41)$ lichte sc = $2,5 + 3/41$ lichte schild.

Er werd 6 dagen gewerkt voor $2,5 + 3/41$ lichte schild.

Dan was het dagloon van de knaap van de stratemaker in september 1399:

$(2,5 + 3/41)/6$ lichte schild = $0,429$ lichte schild.

¹²⁰ Er werden 34 karren aarde vervoerd, voor een bedrag van 2,5 vliegute per kar: in totaal 85 vlieguten. Dan 85 vlieguten = 2 lichte schilden 3 vlieguten.

Dan 82 vlieguten = 2 lichte schilden = 24 plakken.

Dan komen 82 vlieguten overeen met 2 lichte schild = 24 plakken.

Dan één plak = $82/24$ vlieguten = $41/12$ vliegute = $3,417$ vliegute.

Dan één vliegute = $24/82$ plak = $12/41$ plak = $0,293$ plak = $2,05/7$ plak.

¹²¹ Er werden 62 karren aarde vervoerd, voor een bedrag van 2,5 vliegute per kar: in totaal

155 vlieguten. Dan 155 vlieguten = 3 lichte schilden 8 plakken 1 vliegute.

Dan 154 vlieguten = 3 lichte schilden 8 plakken = $36 + 8$ plakken = 44 plakken.

Dan komen 154 vlieguten overeen met 44 plakken.

Dan één plak = $154/44$ vlieguten = $3,5$ vliegute.

Dan één vliegute = $44/154$ plak = $(2 \cdot 22)/(7 \cdot 22)$ plak = $2/7$ plak.

¹²² Als één swart = 0,5 vliegute en als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

23 plakken 1 swart = $23 + 0,5 \cdot (12/41)$ plak = $23/12 + 0,5/41$ lichte schild.

Er werd 2 dagen gewerkt voor $23/12 + 0,5/41$ lichte schild.

Dan was het dagloon van de meester stratemaker in september 1399:

$(23/12 + 0,5/41)/2$ lichte schild = $0,964$ lichte schild.

¹²³ Als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

10 plakken 1 vliegute = $10/12 + (1/12) \cdot (12/41)$ lichte schild = $10/12 + (1/41)$ lichte schild.

Er werd 2 dagen gewerkt voor $10/12 + (1/41)$ lichte schild.

Dan was het dagloon van de knaap van de stratemaker in september 1399:

$(10/12 + (1/41))/2$ lichte schild = $0,429$ lichte schild.

¹²⁴ Er werd 4,5 dag gewerkt voor $4 + 4/12$ lichte schild.

Dan was het dagloon van de meester stratemaker in september 1399:

$(4 + 1/12)/4,5$ lichte schild = $0,963$ lichte schild.

¹²⁵ Als één swart = 0,5 vliegute en als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

23 plakken 1 swart = $23/12 + (0,5/12) \cdot (12/41)$ lichte schild = $23/12 + 0,5/41$ lichte schild.

Er werd 4,5 dag gewerkt voor $23/12 + 0,5/41$ lichte schild.

Dan was het dagloon van de knaap van de stratemaker in september 1399:

$(23/12 + 0,5/41)/4,5$ lichte schild = $0,451$ lichte schild.

Item Jan van Diest gevuert XXXIII karren eerden van den karren II½ vliguit maken II scilden I swarten¹²⁶ 2 sc pl vl 1 sw
 Item meester Henric gewracht in die weke voir sente Machiels dach (voor ma 29-09-1399) III dage maken XXXIIII plakken II½ vliguit¹²⁷ sc 34 pl 2,5 vl .. sw
 Item Wouter sijn knaep ter selver tijt III dage maken XV plakken I½ vliguit¹²⁸ sc 15 pl 1,5 vl .. sw
 Item gegeven om II½ last straetsteens gecoft tegen Melijs van Hoesden om XLV nije gulden maken CXXVII½ scilden¹²⁹ 127,5 sc pl vl .. sw
 Item van den selven te wegen ende van anderen onraet ende cost daer toe gedaen III nije gulden maken VIII½ scild¹³⁰ 8,5 sc pl vl .. sw
 Item Andries van Orten om II pleiten sands II scilden 2 sc pl vl .. sw
 Item Peter van den Hoeven IIII scuijten steens gevuert daer af gegeven XII plakken sc 12 pl vl .. sw
 Item Andries Wouters soen om XI pleiten sands gebesicht in die Colperstraet XI scilden 11 sc pl vl .. sw
 222 sc 160 pl 21 vl 4 sw.
 222 sc 160 pl 23 vl.
 235 sc 4 pl 23 vl.
 Reken 21 vliguit = 6 plakken¹³¹, dan: 235 sc 10 pl 2 vl.

Summa II^c XXXV licht scilden X plakken II vliguit maken XXXVI aude scilden VIII solidi VI denarii¹³².

Dits gegeven van poerten bruggen sluzen ende diken te maken ende te houden ende van dat dair toe hoirt int halve jair voirschr.

In den irsten Vranc die Tijmmerman ende Steesken gewracht aen den boem bi die Ortenpoert III½ dach elken des daichs gegeven X plakken maken V licht sc[silden] X pl[acken]¹³³ 5 sc 10 pl vl .. sw

¹²⁶ Er werden 33 karren vervoerd voor 2,5 vliegute per kar: in totaal $33 \times 2,5 \text{ vl} = 82,5$ vliegute.

Deze 82,5 vliegute moeten gelijk zijn aan 2 [lichte] schilden 1 swarten. Uit eerdere omrekeningen bleek dat één plak = 3,5 vliegute óf $82/24$ vliegute. Nemen we de eerste waarde, kan komen we niet op de juiste omrekening, want dan twee lichte schilden = 24 plakken = $24 \times 3,5$ vliegute = 84 vlieguten, en dat is al te veel. Nemen we de tweede waarde, kan verloopt de omrekening als volgt. Tweéé licht schilden 1 swarten = 2×12 plakken 1 swarten = $24 \times (82/24)$ vl 1 swarten = 82 vl 1 swarten. Dan moet 1 swarten = 0,5 vliegute.

¹²⁷ Als we de vliegute stellen op $12/41$ plak dan: 34 plakken $2,5$ vliegute = $34/12 + (2,5/12) \times (12/41)$ lichte sc = $34/12 + 2,5/41$ lichte schild. Er werd 3 dagen gewerkt voor $34/12 + 2,5/41$ lichte schild. Dan was het dagloon van de meester stratemaker eind september 1399: $(34/12 + 2,5/41)/3 = 0,965$ lichte schild.

¹²⁸ Als we de vliegute stellen op $12/41$ plak dan: 15 plakken $1,5$ vliegute = $15/12 + (1,5/12) \times (12/41)$ lichte sc = $15/12 + 1,5/41$ lichte schild. Er werd 3 dagen gewerkt voor $15/12 + 1,5/41$ lichte schild. Dan was het dagloon van de knaep van de stratemaker eind september 1399: $(15/12 + 1,5/41)/3 = 0,429$ lichte schild.

¹²⁹ De 45 nieuwe gulden werden omgerekend naar $127,5$ lichte schild. Dan 1 nieuwe gulden = $127,5/45$ lichte schild = 2,833 lichte schild.

¹³⁰ De 3 nieuwe gulden werden omgerekend naar $8,5$ lichte schild. Dan 1 nieuwe gulden = $8,5/3$ lichte schild = 2,833 lichte schilden.

¹³¹ Uit de optelling volgt dat 21 vlieguten = 6 plakken. Dan één vliegute = $6/21$ plak = $2/7$ plak. En één plak = $21/6$ vliegute = 3,5 vliegute.

¹³² Als we de vliegute stellen op $12/41$ plak dan werden de 235 lichte schilden 10 plakken 2 vlieguten = $235 + 10/12 + (2 \times (12/41))/12$ lichte schilden omgerekend naar 36 oude schilden $8 \text{ s } 6 \text{ d} = (1 \text{ oude schild} = 606 \text{ d}) = 36 \times 606 + 8 \times 12 + 6 \text{ d}$ paijment = 21.918 d paijment. Dan 1 lichte schild = $21.918 / (235 + 10/12 + (2 \times (12/41))/12)$ d paijment = 92,919 d paijment = $(21.918/606) / (235 + 10/12 + (2 \times (12/41))/12)$ oude schild = 0,153 oude schild.

¹³³ Beiden hebben 3,5 dag gewerkt: in totaal 7 dagen. Er werd betaald 5 lichte schilden 10 plakken = $5 + 10/12$ lichte schild. Het dagloon van een timmerman was $(5 + 10/12)/7 = 0,833$ lichte schild.

Item enen knecht die hen halp III½ dach des daichs VI placken maken XXI
 placken¹³⁴ sc 21 pl vl .. sw
 Item tot Steeskens gehaelt II dobbel brackoen¹³⁵ aen den boem gebesicht elc
 stuc om II sc maken IIII sc. 4 sc pl vl .. sw
 Item Vrancken den Tijmmerman om I hout aldaer gebesicht I nijen gulden
 maken II½ sc IIII pl¹³⁶ 2,5 sc 4 pl vl .. sw
 Item van enen hout te sniden III placken I½ vliguit
 sc 3 pl 1,5 vl .. sw
 Item Steesken Vranck die Tijmmerman ende sijn soen gewracht aen den boem I
 dach dair af II sc II pl¹³⁷ 2 sc 2 pl vl .. sw
 Item van eenre pleiten aldair gebesicht V dage des daichs I Vleemsche plack
 maken XVII pl I swarten¹³⁸ sc 17 pl vl 1 sw
 Item Steesken gewracht in die weke na pinxten (na zo 18-05-1399) aen die
 Hintamsche Bruggen II dage des daichs III Vleemsche placken maken XX
 placken II vliguit¹³⁹ sc 20 pl 2 vl .. sw
 Item gecoft tegen Steesken X stuc houts gebesicht aen die valbruggen opt
 Hintamereijnde elc stuc om VII½ plack ende een hout van XXX voeten om II
 scilden ende II scalen om XIIII placken maken te samen IX scilden V
 placken¹⁴⁰ 9 sc 5 pl vl .. sw
 Item van den voirs hout te sniden X pl sc 10 pl vl .. sw
 Item Steesken gewracht aen die Hintamsche Brugge enen dach ende aen die
 waterpoert bi meester Daems I dach ende enen halven dach aen den boem ende
 enen halven dach aen zue¹⁴¹ opten Huls des daichs III Vleemsche placken
 maken II½ scilt III vliguit¹⁴² 2,5 sc pl 3 vl .. sw
 Item Vranck gewracht met hen dorder in die weke na Bartholomei (na zo 24-
 08-1399) I½ dach opten Ortenpoert ende aen die ameijde¹⁴³ voir Pickenpoert
 te samen des daichs XXVIII placken maken III½ sc¹⁴⁴

¹³⁴ Er werd 3,5 dag gewerkt voor 6 plakken = 0,5 lichte schild per dag.

Het dagloon van de knecht van de timmerman was 0,5 lichte schild.

¹³⁵ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, brackoen of brancoen, *balk*, *steunbalk*.

¹³⁶ Eén nieuwe gulden werd omgerekend naar 2,5 lichte schild 4 plakken = 2,5 + 4/12 lichte schild = 2,833 lichte schild.

¹³⁷ Er werd door beiden 1 dag gewerkt voor in totaal 2 + 2/12 lichte schild.

Het dagloon van de timmerman resp. zijn zoon was (2 + 2/12)/2 lichte sc = 1,083 lichte schild.

¹³⁸ Er werd 5 dagen met de pleit gewerkt voor 1 Vlaamse plak per dag: totaal 5 Vlaamse plakken. Als we ervan uitgaan dat 1 swart = 0,5 vliegute en dat 1 vliegute = 2/7 plak dan werden de 5 Vlaamse plakken omgerekend naar 17 plakken 1 sw = 17/12 + (1/7)/12 lichte schild. Dan 1 Vlaamse plak = (17/12 + (1/7)/12)/5 lichte schild = 0,286 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 Vlaamse plak = 92,9*((17/12 + (1/7)/12)/5) d paijment = 26,543 d paijment = (92,9/606)*((17/12 + (1/7)/12)/5) oude schild = 0,0438 oude schild.

¹³⁹ Er werd 2 dagen gewerkt voor 3 Vlaamse plakken per dag: totaal 6 Vlaamse plakken. Als 1 vliegute = 2/7 plak dan werden de 3 Vlaamse plakken omgerekend naar 20 pl 2 vl = 20/12 + (4/7)/12 lichte schild. Dan 1 Vlaamse plak = (20/12 + (4/7)/12)/6 lichte schild = 0,288 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 Vlaamse plak = 92,9*((20/12 + (4/7)/12)/6) d paijment = 26,543 d paijment = (92,9/606)*((20/12 + (4/7)/12)/6) oude schild = 0,0438 oude schild.

Het dagloon van de timmerman in mei 1399 was 3 Vlaamse plakken = (20/12 + (4/7)/12)/2 lichte schild = 0,857 lichte schild.

¹⁴⁰ Er werd gekocht voor 10*7,5 plak, 2 schilden en 14 plakken = 75 + 2*12 + 14 plakken = 75 + 24 + 14 plakken = 113 plakken. Ze werden geboekt voor 9 lichte schilden 5 plakken. Dan 9 lichte schilden 5 plakken = 113 plakken, ofwel 9 lichte schilden = 108 plakken. Dan één lichte schild = 108/9 plakken = 12 plakken.

¹⁴¹ Zue is een soort van waterlaat. SAsH VB 1799 f 129v 01, ma 13-01-1399, aen de eijnde der Orthenstraten bij den erve Roelof Groters op den hoek bij den waterlaet geheijten zoe. Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, *soe*, *goot*, *straatgoot*.

¹⁴² Er werd 3 dagen gewerkt voor 3 Vlaamse plakken per dag: in totaal 9 Vlaamse plakken. Als we ervan uitgaan dat 1 vliegute = 2/7 plak, dan werden de 9 Vlaamse plakken omgerekend naar 2,5 lichte schild 3 vlieguten = 2,5 + (6/7)/12 lichte schild. Dan 1 Vlaamse plak = (2,5 + (6/7)/12)/9 lichte schild = 0,286 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 Vlaamse plak = 92,9*((2,5 + (6/7)/12)/9) d paijment = 26,543 d paijment = (92,9/606)*((2,5 + (6/7)/12)/9) oude schild = 0,0438 oude schild. Het dagloon van de timmerman was 3 Vlaamse plakken = (2,5 + (6/7)/12)/3 lichte schild = 0,857 lichte schild.

¹⁴³ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, ameide of hameide, *sluitboom*.

¹⁴⁴ Er werd door drie mensen gedurende 1,5 dag gewerkt en samen kregen ze per dag 28 plakken = 28/12 lichte schild. Voor anderhalve dag was 1,5*(28/12) lichte schild = 3,5 lichte schild.

	3,5	sc	pl	vl	..	sw
Item Jan Foijsen enen dach X placken I vliguit ¹⁴⁵								
	sc	10	pl	1	vl	..	sw
Item Claes Hoesschen om I hout gebesicht aen de ameijde voir Pickenpoert XII placken	sc	12	pl	vl	..	sw
Item Geerlec Leijdecker mit hen ander gedeelt opten poerten ende toeren XIII dage elcs daichs XVIII placken maken XXI scilden ¹⁴⁶	21	sc	pl	vl	..	sw
Item He[i?]n Bac om LV libre loets elc libra II placken ende III½ libre teens ¹⁴⁷ elc libra VII plack gebesicht opten toeren ende poerten maken XI scilden II½ plack ¹⁴⁸	11	sc	2,5	pl	vl	..	sw
p.28								
Item Otten Bruijstens van den Hintamsche Dike te houden ende te maken XVI aude scilden maken CIIII sc VII pl ¹⁴⁹	104	sc	7	pl	vl	..	sw
Item van den Vuchteren Dijc te houden ende te maken C libre paijment maken II ^c LVIII scilden IIII placken ¹⁵⁰	258	sc	4	pl	vl	..	sw
Item Geerlec Leijdecker van leijnagelen gebesicht opt raethuijs ende opten Ortenpoert XXIII placken	sc	23	pl	vl	..	sw
Item noch den selven van calc dair hi mede stopte V½ plack	sc	5,5	pl	vl	..	sw
Item Hemken van Engelen gediect mit eenre pleiten aen den boem daer af gegeven IX½ vliguit	sc	pl	9,5	vl	..	sw
Item van enen hout te sinden gebesicht aen die brugge opt Hintamereijnde VI placken	sc	6	pl	vl	..	sw
Item Jan Laurens Peter Oers soen om I hout van XXX voeten gebesicht totten boem XXVI placken	sc	26	pl	vl	..	sw
Item noch den selven om I hout gebesicht opte Ortenpoert ende I hout totten dreijboem opten Vuchteren Dijc ende II bont totten zuen ende IIII houten tstuc XIII placken ende I sper VI placken dair af te samen IX scilden II placken	9	sc	2	pl	vl	..	sw
	431,5	s	190	pl	17	vl	1	sw ¹⁵¹
{17 plakken 1 swart = 5 plakken ¹⁵² }	431,5	s	195	pl	vl	..	sw
{15,5 lichte schild = 186 plakken}	447	s	9	pl	vl	..	sw

Summa IIII^c XLVII licht scilden IX placken maken LXVIII½ aude scilt VII solidi I denarius¹⁵³.

Het gemiddelde dagloon van drie mensen onder wie één timmerman was:
(28/12)/3 lichte schild = 0,778 lichte schild.

¹⁴⁵ Als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

10 plakken 1 vliegute = 10/12 + (12/41)/12 lichte schild = 10/12 + 1/41 lichte schild.

Het dagloon van Jan Foijsen was: 10/12 + 1/41 lichte schild = 0,858 lichte schild.

¹⁴⁶ Er werd door de leidekker en nog een ander gewerkt, en samen kregen ze per dag 18 plakken = 1,5 lichte schild. Voor 14 dagen werk is dat 14*1,5 lichte schild = 21 lichte schilden.

Het gemiddelde dagloon van twee mensen onder wie één leidekker was: 0,75 lichte schild.

¹⁴⁷ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, teen of tin, tin.

¹⁴⁸ Er werden 55 pond lood gekocht van 2 plakken per pond en 3,5 pond tin van 7 plakken per pond: totaal 134,5 plak. Hoervoor werd betaald 11 lichte schilden en 2,5 plak.
Dan 11 lichte schilden = 132 plak, ofwel één lichte schild = 12 plakken.

¹⁴⁹ De 16 oude schilden =(1 oude schild = 606 d)= 16*606 d paijment werden omgerekend naar 104 lichte schilden 7 pl = 104 + 7/12 lichte schild. Dan 1 lichte schild = (16*606)/(104 + 7/12) d paijment = 92,711 d paijment = 16/(104 + 7/12) oude schild = 0,153 oude schild.

¹⁵⁰ De 100 lb paijment = 100*240 d paijment = 24.000 d paijment werden omgerekend naar 258 lichte schilden 4 plakken = 258 + 4/12 lichte schild. Dan 1 lichte schild = 24.000/(258 + 4/12) d paijment = 92,903 d paijment =(1 oude schild = 606 d)= (24.000/606)/(258 + 4/12) oude schild = 0,153 oude schild.

¹⁵¹ Het bedrag van 431,5 sc 190 pl 17 vl 1 sw komt overeen met 446,5 sc 10 pl 17 vl 1 sw. Het verschilt met 447 sc 9 pl: +0,5 sc -1 pl -17 vl -1 sw. Dan moet 0,5 licht schild (= 6 pl) overeenkomen met 1 pl 17 vl 1 sw. Dan moeten 5 plakken overeenkomen met 17 vl 1 sw. Als 1 sw = 0,5 pl dan, komen 5 plakken overeen met 17,5 vl: 1 plak komt overeen met 3,5 vliguit.

¹⁵² Als één swart = 0,5 vliegute en als we de vliegute stellen op 12/41 plak dan:

17 vlieguten 1 swart = 17,5*(12/41) plak = 5,122 plak, afgerond 5 plakken.

¹⁵³ De 447 lichte schilden 9 plakken = 447 + 9/12 lichte schild werden omgerekend naar 68,5 oude schild 7 s 1 d =(1 oude sc =606 d)= 68,5*606 7*12 + 1 d paijment = 41.511 + 84 + 1 d

Dits gegeven van der nijer valbruggen voir sHeilichs Cruijspoert te maken ende van alle zaken dair toe gebesicht int halve jair voi[rs].

In den irsten gecoft tegen Lonijs Loer III balken om XIX½ gulden¹⁵⁴ van III scilden maken LVIII½ lichte scilden 58,5 sc pl vl .. sw

Item meester Goess om III stuc houts XII gulden van III scilden maken XXXVI scilden 36 sc pl vl .. sw

Item Herman Coenen om IX stuc houts XII gulden van III scilden maken XXXVI scilden 36 sc pl vl .. sw

Item Jan die Jongen om III stuc houts IIII½ gulden van III scilden ende III placken maken XIII scilden IX placken 13 sc 9 pl vl .. sw

Item Meeus Paeuweter van XI stucken houts te halen II scilden 2 sc pl vl .. sw

Item noch van hout te halen opten dijc II scilden 2 sc pl vl .. sw

Item Floer Coelbor van hout te vueren II scilden 2 sc pl vl .. sw

Item Meeus Paeuweter ende Merten sijn brueder uut II pleiten hout gehaelt dair af gegeven XII placken sc 12 pl vl .. sw

Item Jan Laurens om II wagen scot XXI pl sc 21 pl vl .. sw

Item meester Goess om XV wagen scot elc stuc om VII placken maken VIII scilden IX placken 8 sc 9 pl vl .. sw

Item Jan die Jonge van den houtwagen te maken XII placken sc 12 pl vl .. sw

Item Jan van Steenbergem die Tijmmerman gewracht in die weke na ons vrouwen dach nativitas (na ma 08-09-1399) II½ dach ende in die weke voir sente Matheus dach (voor zo 21-09-1399) IIII dage ende in die weke voir sente Machiels dach (voor ma 29-09-1399) VI dage ende in die weke dair na V dage ende in die weke na sente Franciscus dach (na za 04-10-1399) VI dage ende enen nacht ende in die weke na Dijonisii (na do 09-10-1399) VI dage ende enen nacht ende in die weke na sente Lucas dach (na za 18-10-1399) VI dage elcs daichs ende nachts voirs cr III Vleemsche placken maken XXXII scilden VI vliguit¹⁵⁵ 32 sc pl 6 vl .. sw

Item meester Goess ende Bac gewracht in die weke na ons vrouwe dach nativitas (na ma 08-09-1399) V dage ende Hein Webel IIII dage ende in die weke dair na die selve drie elc V dage ende in die weke dair na elc VI dage ende in die weke dair na elc V dage ende in die weke dair nae meester Goess ende Hein Webel elc VI dage ende enen nacht ende Bac II dage ende in die weke dair na meester Goess ende Heijn Webel elc VI dage ende enen nacht ende Bac IIII dage ende in die weke dair na meester Goess ende Hein Webel VI dage ende Bac IIII dage elken des daichs ende snachts voirs cr III Vleemsche placken maken XCVI scilden¹⁵⁶ 96 sc pl vl .. sw

Item Lonijs Loer ende sijn geselle hout gesaeght in die weke voir sente Matheus dach (voor zo 21-09-1399) III dage ende in die weke voir sente Machiels dach (voor ma 29-09-1399) ende in die weke dair na te samen X dage

pajment = 41.596 d pajment. Dan 1 lichte schild = 41.596/(447 + 9/12) d pajment = 92,900 d pajment = (41.596/606)/(447 + 9/12) oude schild = 0,153 oude schild.

¹⁵⁴ Een gulden van 3 lichte schilden.

¹⁵⁵ Er werd 37,5 dag of nacht gewerkt voor 3 Vlaamse plakken per dag of nacht: in totaal 112,5 Vlaamse plak. Als we ervan uitgaan dat 1 vliegute = 2/7 plak, dan werden de 112,5 Vlaamse plak omgerekend naar 32 lichte schilden 6 vlieguten = 32 + (12/7)/12 lichte schilden = 32 + 1/7 lichte schild. Dan 1 Vlaamse plak = (32 + 1/7)/112,5 lichte schild = 0,286 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d pajment, dan 1 Vlaamse plak = 92,9*(32 + 1/7)/112,5) d pajment = 26,543 d pajment = (92,9/606)*((32 + 1/7)/112,5) oude schild = 0,0438 oude schild. Het dagloon van de timmerman in september en oktober 1399 was 3 Vlaamse plakken = (32 + 1/7)/37,5 lichte schild = 0,857 lichte schild.

¹⁵⁶ Er werd 112 dagen of nachten gewerkt voor 3 Vlaamse plakken per dag of nacht: in totaal 336 Vlaamse plakken. Deze 336 Vlaamse plakken werden omgerekend naar 96 lichte schilden. Dan 1 Vlaamse plak = 96/336 lichte schild = 0,286 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d pajment, dan 1 Vlaamse plak = 92,9*(96/336) d pajment = 26,543 d pajment = (92,9/606)*(96/336) oude schild = 0,0438 oude schild. Het dagloon van twee mensen onder wie één meester in september en oktober 1399 was 3 Vlaamse plakken = 96/112 lichte schild = 0,857 lichte schild.

ende in die weke na sente Franciscus (na za 04-10-1399) II dage ende in die weke na Dijonisii (na do 09-10-1399) VI dage ende elcs daichs voirs cr XVIII placken maken XXXI½ scilt¹⁵⁷ 31,5 sc pl vl .. sw
 Item Hein die Brouwer ende sijn geselle gesaeght in die weke na ons vrouwe dach nativitas (na ma 08-09-1399) V dage elcs daichs XVI placken maken VI scilden IIII placken¹⁵⁸ 6 sc 4 pl vl .. sw
 Item Hubrecht die Grever ende Merten sijn geselle gegraven in die weke voirs ons vrouwe dach nativitas (voor ma 08-09-1399) IIII dage ende in die weke dair na VI dage ende in die weke dair na V dage gegeven elken des daichs IIII scietleijen ___ XXXVI scilden II placken I vliguit¹⁵⁹ 36 sc 2 pl 1 vl .. sw

p.29

Item Jan Brugman Maes van Merssen ende Ghijsken Haec opten voirs tijt gegraven XV dage elken des daichs IX placken maken XXXIII scilden IX placken¹⁶⁰ 33 sc 9 pl vl .. sw
 Item gecoft tegen Steven den Becker opt Orten Eijnde XVIII mud calx enen sester min elc mud om XXXIII placken ende IIII groet te liecoep maken te samen XLIX sc VIII pl II½ vl¹⁶¹ 49 sc 8 pl 2,5 vl .. sw
 Item van elken mudde te beslane ende opten Vuchteren Dijc te vueren XV vliguit maken VI scilden V placken¹⁶² 6 sc 5 pl vl .. sw

¹⁵⁷ Er werd door Lonijs Loer en zijn gezelschap 21 dagen gezaagd en samen kregen ze 18 plakken = 1,5 lichte schild per dag. Voor 21 dagen is dat $21 \cdot 1,5$ lichte schild = 31,5 lichte schild. Het dagloon van een zager in september en oktober 1399 was: $1,5/2$ lichte schild = 0,75 lichte schild.

¹⁵⁸ Er werd door Hein die Brouwer en zijn gezelschap 5 dagen gezaagd en samen kregen ze 16 plakken = $16/12$ lichte schild per dag. Voor 5 dagen is dat $5 \cdot 16$ plakken = 80 plakken = 6 lichte schilden en 4 plakken. Het dagloon van een zager in september 1399 was $(16/12)/2$ lichte schild = 0,667 lichte schild.

¹⁵⁹ Er werd door Hubrecht die Grever en zijn gezelschap Merten 15 dagen gegraven en ieder van hen kreeg per dag 4 schietleiden: in totaal $2 \cdot 15 \cdot 4$ schietleiden = 120 schietleiden. Als we ervan uitgaan dat 1 vliegute = $2/7$ plak dan werden de 120 schietleiden omgerekend naar 36 lichte schilden $2 \text{ pl } 1 \text{ vl} = 36 + 2/12 + (2/7)/12$ lichte schild. Dan 1 schietleide = $(36 + 2/12 + (2/7)/12)/120$ lichte schild = 0,302 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 schietleide = $92,9 \cdot ((36 + 2/12 + (2/7)/12)/120)$ d paijment = 28,017 d paijment = $(92,9/606) \cdot ((36 + 2/12 + (2/7)/12)/120)$ oude schild = 0,046 oude schild. Het dagloon van een graver in september 1399 was $(36 + 2/12 + (2/7)/12)/30$ lichte schild = 1,206 lichte schild.

¹⁶⁰ Voor 15 dagen graven kreeg elk van hen drieën 9 plakken per dag: in totaal $3 \cdot 15 \cdot 9$ plakken = 405 plakken = $396 + 9$ plakken = $33 \cdot 12 + 9$ plakken = 33 lichte schilden 9 plakken. Elk van hen drieën heeft 15 dagen gegraven: in totaal 45 dagen. Samen kregen ze $33 \text{ sc } 9 \text{ pl} = 33 + 9/12$ lichte schild. Het dagloon van een graver in september 1399 was $(33 + 9/12)/45$ lichte schild = 0,75 lichte schild.

¹⁶¹ Als we ervan uitgaan dat 1 zester kalk gelijk is aan $1/8$ mud (zoals dat bij koren het geval is), dan kunnen we als volgt rekenen. De betaalde 49 lichte schilden 8 plakken 2,5 vliegute zijn gelijk aan $49 \cdot 12 + 8 + 5/7$ plak = $588 + 8 + 5/7$ plak = $596 + 5/7$ plak. Als hiervoor $18 - 1/8$ mud kalk zou zijn gekocht, dan zou de prijs per mud zijn: $(596 + 5/7)/(18 - 1/8)$ plak = 33,383 plak. Dit is 0,383 plak per mud teveel, in totaal: $0,383 \cdot (18 - 1/8)$ plak = 6,846 plak. Dan zouden 4 groten overeen moeten komen met deze 6,846 plak, ofwel één groot met 1,712 plak.

Zie echter enkele noten verder: wellicht komt 1 zester kalk overeen met $1/30$ mud.

Als we hiervan uitgaan dan zou de prijs per mud zijn $(596 + 5/7)/(18 - 1/30)$ plak = 33,212 plak. Dit is 0,212 plak per mud teveel, in totaal: $0,212 \cdot (18 - 1/30)$ plak = 3,814 plak, ofwel één groot met 0,954 plak.

¹⁶² In de hierop volgende post werd 25 mud kalk gekocht. Om die te beslaan werd in totaal 8 lichte schilden 11 plakken betaald: 107 plakken. Dat is per mud $107/25$ plak.

Als die $107/25$ plak per mud gelijk mag worden gesteld aan de 15 vlieguten die in deze post werden betaald voor het beslaan en vervoeren van 1 mud kalk, dan zijn $107/25$ plak = 15 vlieguten, ofwel 1 plak = $(25/107) \cdot 15$ vlieguten = 3,5 vlieguten; ofwel 1 vliegute = $2/7$ plak.

Als we nu als uitgangspunt nemen dat 1 vliegute = $2/7$ plak, dan:

om 18 mud te beslaan en te vervoeren zou $18 \cdot 15 \cdot (2/7)$ plak = $540/7$ plak.

Er werden 18 mud minus 1 zester kalk gekocht en om die te beslaan en te vervoeren werd in totaal werd betaald: 6 schilden 5 plakken = 77 plakken.

Het verschil tussen $540/7$ plak en 77 plakken = $540/7 - 77$ plak.

Voor 1 mud is $15 \cdot (2/7)$ pl = $30/7$ plak nodig.

De $540/7 - 77$ plak plak is het $(540/7 - 77)/(30/7)$ deel van de $30/7$ plak nodig voor één mud.

Dit deel van $(540/7 - 77)/(30/7) = 0,033333\dots$ deel = $1/30$ deel.

Dan moet 1 zester kalk = $1/30$ mud kalk.

Item tegen heren Dirc den Roever XXV mud calx elc mud om III scilden maken LXXV scilden 75 sc pl vl .. sw

Item Henneken Kersmaker van den selven te beslane VIII scilden XI placken 8 sc 11 pl vl .. sw

Item tegen Claes Hoesschen VI mud beslagens calx elc mud om IIII½ scilt maken XXVII scilden 27 sc pl vl .. sw

Item Jannes van Oerle van enen nacht te oesen¹⁶³ VIII placken¹⁶⁴ sc 8 pl vl .. sw

Item om stroe VIII placken sc 8 pl vl .. sw

Item om I libra kerssen die die tijmerlude voirs snachts besichden ende om ruet dairmede die asse mede smeerden VII½ plac sc 7,5 pl vl .. sw

Item Geerlec van Orten om XXXVIII^m gebackens steens elc dusent om XLVI placken maken CXLV sc VIII pl 145 sc 8 pl vl .. sw

Item tegen Henric Steenwech Hubrecht soen XXVI^m steens elc dusent om XLIX placken maken CVI scilden II placken 106 sc 2 pl vl .. sw

Item Aert van Gielbeke om V stuc steens V½ scild 5,5 sc pl vl .. sw

Item tegen die kercmeesters III steene gecoft om IX scilden 9 sc pl vl .. sw

Item Ansem van den Wiel om II steene VI scilden 6 sc pl vl .. sw

Item van den III steenen opten kerchhof te halen V placken I swarten sc 5 pl vl 1 sw

Item om een wilge damme die brugge mede schoerde VIII placken sc 8 pl vl .. sw

Item Andries Wouters soen om XIII pleiten sands XIII scilden 13 sc pl vl .. sw

Item Art Mesmaker van XVIII mud calx te vueren voir sHeilichs Cruijs Poert ende XII karren sands ende IIII½^m steens XXXII placken sc 32 pl vl .. sw

Item die selve Art ende sijn soen VI dage steen gedragen elcs daichs XII placken maken VI scilden 6 sc pl vl .. sw

Item om II mortel cupen ende enen emmer XIII placken sc 13 pl vl .. sw

Item Jan die Vlieger ende sijn soen gemetset des saterdagen (za 06-09-1399) voir ons vrouwen dach nativitas elken gegeven XI placken maken XXII placken¹⁶⁵ sc 22 pl vl .. sw

Item sinen uper knecht ter selven tijt gegeven VII½ plack¹⁶⁶ sc 7,5 pl vl .. sw

Item Jan die Vlieger ende sijn soen gewracht in die weke na ons vrouwen dach voirs (na ma 08-09-1399) elc V dage ende in die weke dair na Jan V dage ende sijn soen IIII dage ende in die weke dair #na# elc IIII½ dach ende in die weke dair na elc II dage ende in die weke dair na elc enen dach ende in die weke dair na elc VI dage ende in die weke dair na elc VI dage ende elken des daichs XI placken maken LIII sc II pl¹⁶⁷ 53 sc 2 pl vl .. sw

Item in die weke na ons vrouwen dach nativitas (na ma 08-09-1399) Claes van Drueten V dage ende Ghijsken van Ekeloe enen dach ende #in# die weke voir sente Matheus dach (voor zo 21-09-1399) Claes IIII dage ende Ghijsken V dage ende in die weke voor sente Machiels dach (voor ma 29-09-1399)

¹⁶³ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, *osen, scheppen, uit-, leegscheppen; nat gooien, met water begieten.*

¹⁶⁴ Het loon om een nacht te "oesen" (nat te houden) was 8 plakken = 8/12 lichte schild = 0,75 lichte schild.

¹⁶⁵ Het dagloon voor 1 dag metselen in september 1399 was 11 plakken = 0,917 lichte schild.

¹⁶⁶ Het dagloon van een knecht voor 1 dag opperen in september 1399 was 7,5 plak = 7,5/12 lichte schild = 0,625 lichte schild.

¹⁶⁷ Er werd $2*5 + 5*4 + 2*4\frac{1}{2} + 2*2 + 2*1 + 2*6 + 2*6 = 58$ dagen gewerkt voor 11 plakken per dag: in totaal $58*11 = 638$ plakken = $636 + 2$ plakken = $53*12 + 2$ plakken = 53 lichte schilden 2 plakken. Het dagloon voor 1 dag metselen in september 1399 was 11 plakken = 11/12 lichte schild = 0,917 lichte schild.

Ghijsken III dage ende in die weke na Dijonisii (na do 09-10-1399) Claes voirs VI dage ende in die weke dair na Claes gewracht III dage elken des daichs gegeven XI placken maken XXIIII sc IX pl¹⁶⁸

24 sc 9 pl ... vl .. sw
 Item Henneken van Loeven ende Sander Gheupert na ons vrouwen dach nativitas (na ma 08-09-1399) elc V dage ende elken des daichs VII½ plak ende Henneken van Wassenberge III dage elcs daichs VIII placken maken te samen VIII scilden III placken¹⁶⁹ 8 sc 3 pl ... vl .. sw
 Item in die weke voir sente Matheus dach (voor zo 21-09-1399) Henneken van Loeven, Sander, Henneken van Wassenberch ende Godeken Ghiselmaer Geupert elc V dage ende in die weke dair na Sander, Henneken van Wassenberch ende Godeken Ghiselmaer elc III dage ende Henneken van Loeven IIII dage ende in die weke dair na Henneken van Loeven, Sander, Henneken van Wassenberch ende Maes van Merssen elc II dage ende in die weke dair na Henneken van p.30

Loeven ende Sander elc enen dach ende in die weke dair na Henneken van Loeven ende Sander elc VI dage ende in die weke dair na die selve elc VI dage ende elken van den voirs gesellen des daichs gegeven VII½ plak maken te samen XLI scilden X½ plak¹⁷⁰ 41 sc 10,5 pl ... vl .. sw
 Item Jan Daneels gegeven om XLVIII bordenen¹⁷¹ rijs elc borden om II labaij maken IX scilden VI vliguit¹⁷² 9 sc ... pl 6 vl .. sw
 Item Lonij's Loer ende sijn geselle noch gesaeght in die weke na sente Lucas dach (na za 18-10-1399) II½ dach elcs daichs XVIII placken maken III scilden IX placken¹⁷³ 3 sc 9 pl ... vl .. sw
 Item van VIII wagen scotten te sniden van den stuc III vliguit maken VI plakken III vliguit¹⁷⁴ ... sc 6 pl 3 vl .. sw
 Item meester Goes noch om IX wagenscot tstuc VII placken maken V scilden III placken 5 sc 3 pl ... vl .. sw
 Item meester Goess gewracht mit hen ander in die #weke# voir Sijmons ende Jude enen dach (voor di 28-10-1399; ligt buiten de periode van de rekening) maken XX pl II vl¹⁷⁵ ... sc 20 pl 2 vl .. sw
 Item Jan van Helvoirt om I veter¹⁷⁶ totten valbruggen XLII berchsche groet maken IIII½ scilt¹⁷⁷ 4,5 sc ... pl ... vl .. sw

¹⁶⁸ Er werd 5+1 + 4+5 + 3 + 6 + 3 = 27 dagen gewerkt voor 11 plakken per dag: in totaal 27*11 plakken = 297 plakken = 288 + 9 plakken = 24*12 + 9 plakken = 24 lichte schilden 9 plakken. Een dagloon in september/oktober 1399 van 11 plakken = 11/12 lichte sc = 0,917 lichte schild.

¹⁶⁹ Er werd 5+5 = 10 dagen gewerkt voor 7½ plak per dag: 75 plakken; en nog 3 dagen voor 8 plakken per dag: 24 plakken; in totaal 75 + 24 = 99 plakken = 96 + 3 plakken = 8*12 + 3 plakken = 8 lichte schilden 3 plakken. Een dagloon in september 1399 was 7,5 resp. 8 plakken = 7,5/12 resp. 8/12 lichte schilden: 0,625 resp. 0,667 lichte schild.

¹⁷⁰ Er werd gewerkt: 4*5 + 3*3 + 1*4 + 4*2 + 2*1 + 2*6 + 2*6 = 20 + 9 + 4 + 8 + 2 + 12 + 12 = 67 dagen voor 7½ plak per dag: in totaal: 67*7,5 plak = 502,5 plak = 492 + 10,5 plak = 41*12 + 10,5 plak = 41 lichte schilden 10,5 plak. Een dagloon in september/oktober 1399 was 7,5 plak = 7,5/12 lichte schild = 0,625 lichte schild.

¹⁷¹ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, borden of borde, last, vracht.

¹⁷² Er werden 48 lasten rijshout geleverd van 2 labaij per last: totaal 96 labaij. Als we ervan uitgaan dat 1 vliegute = 2/7 plak, dan werden de 96 labaij omgerekend naar 9 lichte schilden 6 vlieguten = 9 + (12/7)/12 lichte schild = 9 + 1/7 lichte schild. Dan 1 labij = (9 + 1/7)/96 lichte schild = 0,095 lichte schild = (9 + 1/7)/8 plak = (63/7 + 1/7)/8 plak = (64/7)/8 plak = 8/7 plak = 4 vlieguten.

¹⁷³ Er werd door Lonij's Loer en zijn gezelschap 2,5 dag gewerkt voor 18 plakken per dag: in totaal 2,5*18 plakken = 45 plakken = 36 + 9 plakken = 3*12 + 9 plakken = 3 lichte schilden 9 plakken. Het dagloon van een zager in oktober 1399 was 9 plakken = 9/12 lichte schild = 0,75 lichte schild.

¹⁷⁴ Er werd 8*3 vlieguten = 24 vlieguten betaald en die werden omgerekend naar 6 plakken 3 vlieguten: 24 vlieguten = 6 plakken + 3 vlieguten; ofwel 21 vlieguten = 6 plakken. Dan 1 vliegute = 6/21 plak = 2/7 plak. En 1 plak = 7/2 vliegute = 3,5 vliegute.

¹⁷⁵ Als we ervan uitgaan dat 1 vliegute = 2/7 plak dan: er werd door een meester en nog 1 andere man, elk, 1 dag gewerkt voor in totaal 22 plakken 2 vliguijt = (22 + 4/7)/12 lichte schild. Het dagloon in oktober 1399 van een meester en een andere man was gemiddeld (22 + 4/7)/(12*2) lichte schild = 0,94 lichte schild.

¹⁷⁶ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911: veter, ketting, boei.

¹⁷⁷ De 42 Berchse groten werden omgerekend naar 4,5 lichte schild. Dan 1 Berchse groot = 4,5/42 lichte schild = 0,107 lichte schild = (4,5*12)/42 plak = 54/42 plak (6*9)/(6*7) plak =

Item noch Jan Laurens om IIII dobbel sperren stuc VII placken ende III bout
 stuc X placken ende II eijken sperren stuc VI placken ende IIII dobbel
 brackoen stuc XXIX placken maken XV½ sc¹⁷⁸ 15,5 sc pl vl .. sw
 Item Wouter Wal van alrehande ijserwerc gebesicht totten valbruggen voirs
 totten craen aen die bruggen ende poerten ende tot allen steden int halve
 jair voirscr C ende XVII stramproedsche gulden te III scilden maken III^c LI
 scilden¹⁷⁹ 351 sc pl vl .. sw
 Item Gherijt van Brede gegeven om II metallen schijven XXX scilden
 30 sc pl vl .. sw
 Item van II vormen dair die schijven na gemaect worden X placken I vliguit
 sc 10 pl 1 vl .. sw
 Item noch Art Mesmeker ende sijn soen VI dage steen gedragen des daichs XII
 placken maken VI scilden¹⁸⁰ 6 sc pl vl .. sw
 Item Groet Boden van VI mudde calx te vueren voir sHeilichs Cruijs Poert
 dair af gegeven XII placken sc 12 pl vl .. sw
 1397,5 sc 307,5 pl 21,5 vl 1 sw
 1397,5 sc 307,5 pl 21,5 vl 1 sw
 (1 sw = 0,5 vl) 1397,5 sc 307,5 pl 22 vl
 (21 vl = 6 plak) 1397,5 sc 313,5 pl 1 vl
 (306 pl = 25,5 sc) 1423 sc 7,5 pl 1 vl

Summa XIIII^c XXIII licht scilden VIII¹⁸¹ placken maken II^c XVIII aude scilde
 ende XIII solidi¹⁸².

Dits gegeven van den craen te maken ende van dat dair toe hoirt int halve
 jair voirscr.

In den irsten gecoft tegen Rutten Scoemeker ende Godeken Boden soen van
 Gestel I hout gebesicht totten assen aen de craen om VII½ gulden van III
 scilden maken XXII½ lichte scilt 22,5 sc pl vl .. sw
 Item van den selven hout te halen VI sc 6 sc pl vl .. sw
 Item meester Goess van sinen houtwagen dair men dat hout op vuerde II
 scilden 2 sc pl vl .. sw
 Item den selven van den hout te stocken ende te beslane II scilden
 2 sc pl vl .. sw
 Item den selven van III schijven die dair over ontwe¹⁸³ gewonden worden II
 scilde 2 sc pl vl .. sw
 Item gegeven den gesellen die dat hout hulpen halen ende arbeijden III½
 scild 3,5 sc pl vl .. sw
 Item Bac die Zeger ende Claes sijn gesel van hout te zagen aen die craen VI
 dage elken des daichs X placken maken X scilden¹⁸⁴ 10 sc pl vl .. sw
 Item noch die selve gesaeght enen halven dach dair af gegeven XII placken¹⁸⁵
 sc 12 pl vl .. sw
 Item Vranc die Tijmmerman gewracht mit enen knaep in die weke voir sente
 Peters dach (voor vr 01-08-1399) ende in die weke dair na ende in die weke

9/7 plak. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 92,9*(4,5/42) d
 paijment = 9,954 d paijment = (92,9/606)*(4,5/42) oude schild = 0,016 oude schild.

¹⁷⁸ Deze materialen kosten tezamen 28 + 30 + 12 + 116 pl = 186 pl = 15 sc 6 pl = 15½ sc.

¹⁷⁹ 1 Stramprooise gulden = 3 lichte schilden.

¹⁸⁰ Art Mesmeker en zijn zoon kregen samen 12 plakken per dag. Het dagloon voor het dragen van
 stenen was 6 plakken = 0,5 lichte schild.

¹⁸¹ Kennelijk is afgerond waarbij een vliguijt voor 0,5 plak werd gerekend.

¹⁸² De 1.423 lichte schilden 8 plakken = 1.423 + 8/12 lichte schild werden omgerekend naar 218
 oude schilden 13 s =(1 oude sc = 606 d)= 218*606 + 13*12 d paijment = 132.108 + 156 d paijment
 = 132.264 d paijment. Dan 1 lichte schild = 132.264/(1.423 + 8/12) d paijment = 92,908 d
 paijment = (132.264/606)/(1.423 + 8/12) oude schild = 0,153 oude schild.

¹⁸³ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, ontwee, vaneen, in tweeën, door midden.

¹⁸⁴ Het dagloon van een zager was 10 plakken = 10/12 lichte schild = 0,833 lichte schild.

¹⁸⁵ Het dagloon van een zager (er werd ½ dag gewerkt) was 1 lichte schild.

na sente Laurens dach (na zo 10-08-1399) te samen XV dage ende hen gegeven mit sinen knaep elcs daichs XVIII placken maken XXII½ scild¹⁸⁶

22,5 sc pl ... vl .. sw

p.31

Item Jan Foijsen gewracht aen die craen in die weke na Laurencii (na zo 10-08-1399) enen dach dair af X pl I vl¹⁸⁷ sc 10 pl 1 vl .. sw

Item Steesken gewracht aen die asse van den craen ende aen den boem IIII dage maken XLI placken I swarten¹⁸⁸ sc 41 pl ... vl 1 sw

Item om een carbeel¹⁸⁹ Vrancken Tijmmerman gebesicht aen die craen IIII scilden 4 sc pl ... vl .. sw

Item om I libra smeers gebesicht totten craen XII vliguit sc pl 12 vl .. sw

Item Art die Cuper van XVII wagen scotten te crommen XX placken II vliguit sc 20 pl 2 vl .. sw

Item Steesken gegeven om een brackoen ende een keperhout gebesicht aen die craen XXV placken sc 25 pl ... vl .. sw

Item Vrancken Tijmmerman gegeven om C ende XXX voet plancken gebesicht aen die craen VI scilden VII placken 6 sc 7 pl ... vl .. sw

Item Claes Hoesschen om I hout gebesicht aen die craen IIII scilden 4 sc pl ... vl .. sw

Item Henric Buc van II wagen raden te maken totten craen IIII scilden ende van den selven te beslane XXXIIII placken maken te samen VI scilden IX placken 6 sc 9 pl ... vl .. sw

Item Vranc gewracht mit hen dorder in die weke voir sente Bartholomeus dach (voor zo 24-08-1399) ende in die weke dair na aen die craen V dage elcs daichs XXVIII placken maken XI sc VIII pl¹⁹⁰ 11 sc 8 pl ... vl .. sw

Item Laurens Peter Oers wijf om XXIII½ wagenscot elc stuc VII placken maken XIII scilden VIII½ plack 13 sc 8,5 pl ... vl .. sw

Item noch der selver om I sperre gebesicht totten craen VI placken sc 6 pl ... vl .. sw

Item noch Henric Buc gegeven van alrehande saken die hi aen die craen hadde doen maken III½ scilt 3,5 sc pl ... vl .. sw

118 sc 146,5 pl 15 vl 1 sw

(1 sw = 0,5 vl) 118 sc 146,5 pl 15,5 vl

(15,5 vl = 15,5/3,5 pl = 4,4 pl) 118 sc 150,9 pl

(afgerond:) 118 sc 151 pl

(144 pl = 12 sc) 130 sc 7 pl

Summa C XXX licht scilden VII placken maken XX aude scilden XII denarii¹⁹¹.

Dits gegeven van dat opt raethuijs gehaelt ende gebesicht is int halve jair voirschr.

¹⁸⁶ Er werd door Vranc die Tijmmerman en zijn knaap 15 dagen gewerkt voor 18 plakken (voor beiden samen) per dag: in totaal 15*18 plakken = 270 plakken = 270/12 lichte schilden = 22,5 lichte schild. Het dagloon van een timmerman en zijn knaap (gemiddeld) in juli/augustus 1399 was 9 plakken = 0,75 lichte schild.

¹⁸⁷ Een dagloon van Jan Foijsen in augustus 1399 was 10 plakken 1 vliegute = 10 + 2/7 plak = (10 + 2/7)/12 lichte schild = 0,857 lichte schild.

¹⁸⁸ Er werd 4 dagen gewerkt voor in totaal 41 plakken 1 swarten. Als we ervan uitgaan dat 1 swarten = 1/7, dan was het loon voor 4 dagen 41 + 1/7 plak = (41 + 1/7)/12 lichte schild. Dan was het dagloon (41 + 1/7)/(12*4) lichte sc = 0,857 lichte schild.

¹⁸⁹ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, carbeel of corbeel, steunlat, ingekeepte balk ter ondersteuning van een andere schoorbalk; buiten een gebouw uitstekende balk.

¹⁹⁰ Er werd door de timmerman en nog twee andere mannen 5 dagen gewerkt waarvoor zij samen per dag 28 plakken kregen: in totaal 5*28 plakken = 140 plakken = 132 + 8 plakken = 11*12 + 8 plakken = 11 lichte schilden 8 plakken. Het dagloon van een timmerman en nog twee andere mannen (gemiddeld) was in augustus 28/3 plakken = (28/12)/3 lichte sc = 0,778 lichte schild.

¹⁹¹ De 130 lichte schilden 7 plakken = 130 + 7/12 lichte schild werden omgerekend naar 20 oude schilden 12 d = (1 oude sc = 606 d) = 20*606 + 12 d pajment = 12.120 + 12 d pajment = 12.132 d pajment. Dan 1 lichte schild = 12.132/(130 + 7/12) d pajment = 92,906 d pajment = (12.132/606)/(130 + 7/12) oude schild = 0,153 oude schild.

In den irsten Zoeten Wellens om LXX libre ruetenre kerssen gebesicht opt
raethuijs ende XXIIIII libre die die pipers hadden opten toeren elc libra om
III placken maken XXXI licht scilden IIII placken 31 sc 4 pl
Item tot Art Wonders gehaelt VIII^c worsten elc hondert om V scilde maken XL
scilden 40 sc

Summa LXXI licht scilden IIII placken maken XJ aude scilt XXII solidi¹⁹².

Dits gegeven van harden dake int halve jair voirscr.

In den irsten Art Stamelart van der Spanct van I½ roeden leijdaex I½ auden
scilt.

Summa I½ auden scilt.

p.32

Dits gegeven van alrehande saken int halve jair voirscr.

In den irsten gegeven den bode die dat placacet uijt Hollant brochte I nije
gulden maken XXXIIII placken¹⁹³ sc 34 pl ... vl .. sw

Item des heren bode van der Veer doen hi dat placacet uijt Hollant brochte
II nije gulden maken V sc VIII pl¹⁹⁴ 5 sc 8 pl ... vl .. sw

Item Henneken Vucht van dat der stat bode van Coelen tot sinen huijs

verteert hadde I Hollant gulden maken IIII scilden II placken¹⁹⁵

4 sc 2 pl ... vl .. sw

Item Godert Rolants knaep doen hi quam om tghebrec van Ludinc ende Elijaes
van den Wiel ende die na hen waren IIII scilden II placken

4 sc 2 pl ... vl .. sw

Item Hemelrijc gegeven van den baerdzen¹⁹⁶ te maken ende van pekelen ende
sintelen II½ scilt 2,5 sc pl ... vl .. sw

Item doen men ons vrouwe droech¹⁹⁷ (zo 29-06-1399) gegeven ons vrouwe

piperen van Brabant II nije gulden maken V sc VIII pl

5 sc 8 pl ... vl .. sw

Item Hubrecht van Gemert ende Jan van Dordrecht¹⁹⁸ gegeven van der copien

van der zoenen I Hollant gulden maken IIII scilden II placken¹⁹⁹

4 sc 2 pl ... vl .. sw

Item van de onraet van der wijn die der vrouwen van Tuernout gescenct waert
III scilden III placken 3 s 3 pl ... vl .. sw

Item gegeven des hertogen bode van Borgondien die den brief brochte II nije
gulden maken V scilden VIII placken²⁰⁰ 5 sc 8 pl ... vl .. sw

Item der stat clercken van den brieven te scriven die men aen die stede

seinde in Brabant III nije gulden maken VIII½ scilt²⁰¹

¹⁹² De 71 lichte schilden 4 plakken = 71 + 4/12 lichte schild werden omgerekend naar 10,5 oude schild 22 s = (1 oude sc = 606 d) = 10,5*606 + 22*12 d paijment = 6.363 + 264 d paijment = 6.627 d paijment. Dan 1 lichte schild = 6.627/(71 + 4/12) d paijment = 92,902 d paijment = (6.627/606)/(71 + 4/12) oude schild = 0,153 oude schild.

¹⁹³ 1 nieuwe gulden = 34 plakken = 34/12 lichte schild = 2 + 5/6 lichte schild.

¹⁹⁴ 1 nieuwe gulden = 34 plakken = 34/12 lichte schild = 2 + 5/6 lichte schild.

¹⁹⁵ De Hollandse gulden werd omgerekend naar 4 lichte schilden 2 plakken = 4 + 1/6 lichte schild = 4,167 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 Hollandse gulden = 92,9*(4 + 1/6) d paijment = 387,083 d paijment = (92,9/606)*(4 + 1/6) oude schild = 0,639 oude schild.

¹⁹⁶ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, baerdse, een soort van oorlogsschip, dat met riemen geroeid werd en veel zeil voerde.

¹⁹⁷ Aangenomen dat dit de zondag was na Sint-Jan-Baptist.

¹⁹⁸ Johannes van Ghemert speelde een rol bij het zoenakkoord met betrekking tot de dood van Theodericus zv Johannes Emonts soen, veroorzaakt door Theodericus zv Godefridus Heilt.

¹⁹⁹ De Hollandse gulden werd omgerekend naar 4 lichte schilden 2 plakken = 4 + 1/6 lichte schild = 4,167 lichte schild. Als we ervan uitgaan dat 1 lichte schild = 92,9 d paijment, dan 1 Hollandse gulden = 92,9*(4 + 1/6) d paijment = 387,083 d paijment = (92,9/606)*(4 + 1/6) oude schild = 0,639 oude schild.

²⁰⁰ 2 nieuwe gulden = 5 schilden 8 plakken = 5 + 8/12 lichte schild = 4 + 20/12 lichte schild. Dan 1 nieuwe gulden = 2 + 10/12 lichte schild = 2 + 5/6 lichte schild.

²⁰¹ 3 nieuwe gulden = 8,5 lichte schild = 6 + 30/12 lichte schild = 6 + 15/6 lichte schild. Dan 1 nieuwe gulden = 2 + 5/6 lichte schild.

8,5 sc pl vl .. sw
 Item van der stat tenten te verwederen ende uijt ende in te doen IX scilden

9 sc pl vl .. sw
 Item gegeven der stat bode van Loeven I nije gulden maken XXXIIII plakken²⁰²
 sc 34 pl vl .. sw

Item Henneken Gherijt soen gegeven om dat hi die boedscap brochte dat
 Sijmon Rolants²⁰³ te Bruessel doet was IIII scilden II plakken
 4 sc 2 pl vl .. sw

Item heren Jan van Opstal van den croenen²⁰⁴ te scriven dat Lucas ende sine
 gesellen vuerden den Hertoge van Borgondien II peter maken XII scilden II
 plakken²⁰⁵ 12 sc 2 pl vl .. sw

Item van der cedulen die Heijmeric Groij Ywijn van den Grave ende hoirre
 gesellen brochten van Hoehstraten XVIII plakken
 sc 18 pl vl .. sw

Item gegeven den auden scutten doen sij hoiren papengaije scoeten XXIIII
 quarten wijns maken VIII scilden 8 sc pl vl .. sw

Item doemen die rekeninge dede van den lesten halven jaer bij scepenen VII
 geswoeren II scouthen II rentmeesters ende IIII clercken elken II quarten
 wijns maken XIIII sc VIII pl 14 sc 8 pl vl .. sw

Item die scepenen ende die dekenen te samen verteert des maendagen na sente
 Laurens dach (ma 11-08-1399) XIIII½ scilt 13,5 sc pl vl .. sw

Item gegeven den scepenen geswoeren doen sij totten comp gewest hadden
 XVI quarten wijns maken V sc IIII pl 5 ss 4 pl vl .. sw

Item Hube Wolfs om zeel ende coerden XI scilden
 11 sc pl vl .. sw

Item Herman Toet van den baerdzen te verwaren²⁰⁶ ende scoen te maken XII
 plakken sc 12 pl vl .. sw

Item dat die rueten kerssen meer geliepe die tot Zoeten Wellens gehaelt
 waren in den irsten halven jaer dan wij gerekent hebben in onsen irster
 rekeningen VII scilden IIII½ plack 7 sc 4,5 pl vl .. sw

Item Henric Buc gegeven van dat die craen ledich stont doe men dair aen
 tijmmerde III aude scilden maken XIX scilden VII plakken²⁰⁷
 19 sc 7 pl vl .. sw

Item Jan Vucht van der stat kunnen te doen dragen als men goeden luden
 schencte int alingen jair {hier staat geen bedrag²⁰⁸}

Item meester Boden van Tiel van den armen te verwaren int alingen jair VI
 gulden van III scilden²⁰⁹ maken XVIII sc 18 sc pl vl .. sw

Item Jan die Vlieger gewracht mit sinen soen aen die muer bi Pinappels
 Poerte enen dach ende enen dach aen beijden den poerten opt Hintamereijnde
 die haecsteen in te leggen ende enen dach opten Huls elken des daichs XI
 plakken²¹⁰ maken V½ scilt 5,5 sc pl vl .. sw

Item sinen uper knecht gegeven XVIII pl²¹¹ sc 18 pl vl .. sw

²⁰² 1 nieuwe gulden = 34 plakken = 24 + 10 plakken = 2 + 5/6 lichte schild.

²⁰³ Zie p. 8, lijfrenten, betaald te Brussel op Pasen: Item Sijmon Rolants 5 solidi oude groten.

²⁰⁴ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, crone, *beklag*, *klacht*.

²⁰⁵ De 2 gulden pieters werden omgerekend naar 12 lichte schilden 2 pl = 12 + 1/6 lichte schild. Dan 1 gulden pieter = 6 + 1/12 lichte schild = (als 1 lichte schild = 92,9 d) = 92,9*(6 + 1/12) d pajment = 565,142 d pajment = (1 oude schild = 606 d) = (92,9/606)*(6 + 1/12) oude schild = 0,933 oude schild.

²⁰⁶ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, verwaren, *bewaren*, *bewaken*.

²⁰⁷ De 3 oude schilden = (1 oude schild = 606 d) = 3*606 d pajment = 1.818 d pajment werden omgerekend naar 19 lichte schilden 7 pl = 19 + 7/12 lichte schild. Dan 1 lichte schild = 1.818/(19 + 7/12) d pajment = 92,834 d pajment = 3/(19 + 7/12) oude schild = 0,153 oude schild.

²⁰⁸ In hun eindafrekening noemen de rentmeesters apart: II aude scilden die Jan Vucht gegeven hadde van den kunnen te dragen als men schencte.

²⁰⁹ Een gulden van 3 lichte schilden.

²¹⁰ Er werd 2*3 dagen gewerkt voor 11 plakken per dag: in totaal 66 plakken 5,5 lichte schild. Het dagloon van een metselaar was 11 plakken = 11/12 lichte schild = 0,917 lichte schild.

²¹¹ Er werd 3 dagen door de knecht geopperd voor in totaal 18 plakken.

Het dagloon voor het operen door een knecht was 6 plakken = 0,5 lichte schild.

Item van mortel ende steen aldair te vueren IX placken I swarten
 sc 9 pl ... vl 1 sw
 Item om loet die haecsteen mede in te loeden IIII placken
 sc 4 pl ... vl .. sw
 Item Rijxken den Pijnre ende sinen geselle van IIII houtenen ende van den
 comp in die kerke te dragen XII Hollant groten maken XX placken II vliguit
 sc 20 pl 2 vl .. sw
 Item gegeven om I slot dat aen der stat comp hangt XVIII placken
 sc 18 pl ... vl .. sw
 Item afgecort den ghenen die dat wechgelt hebben van der hertoginnen bode
 van Borgondien XIII placken
 sc 13 pl ... vl .. sw
 167 sc 240,5 pl 2 vl 1 sw
 (1 sw = 0,5 vl) 167 sc 240,5 pl 2,5 vl
 (240 pl = 20 sc) 187 sc 0,5 pl 2,5 vl
 (2,5 vl 2,5/3,5 pl = 0,7 pl) 187 sc 1,2 pl 2,5 vl
 (afgerond) 187 sc 1 pl

p.33

Summa C LXXXVII licht scilden I plack maken XXVIII $\frac{1}{2}$ aude scilt ende IX
 solidi²¹².

Item gegeven den scepenen voir hoir drinken end theren opt raethuijs int
 half jair voirscr XVI aude scilden. 16 sc
 Item Daniel ende Gherijt voirs voir honen loen int halve jair voirs XII
 scilden. 12 sc
 Item van der rekeningen te maken ende te scriven ende van fransijn²¹³ V
 gulden peter ende enen peter die Jannes ontbrac van der rekeningen int
 irste halve jair maken te samen V $\frac{1}{2}$ aude scilden IIII s ende III d²¹⁴
 paijment. $\frac{5,5 \text{ sc } 4 \text{ s } 3 \text{ d}}{33,5 \text{ sc } 4 \text{ s } 3 \text{ d}}$

Summa XXXIII $\frac{1}{2}$ aude scilt IIII s ende III d paijment.

Summa summarum van alder uijtgeven int halve jair voirscr II^m VII^c ende III
 aude scilden IIII s I $\frac{1}{2}$ d²¹⁵.

²¹² De 187 lichte schilden 1 plak = 187 + 1/12 lichte schild werden omgerekend naar 28,5 oude
 schild 9 s = (1 oude sc = 606 d) = 28,5*606 + 9*12 d paijment = 17.271 + 108 d paijment = 17.379
 d paijment. Dan 1 lichte schild = 17.379/(187 + 1/12) d paijment = 92,894 d paijment =
 (17.379/606)/(187 + 1/12) oude schild = 0,153 oude schild.

²¹³ Middelnederlandsch Handwoordenboek 1911, francijn, perkament.

²¹⁴ 5,5 oude schild 4 s 3 d = (1 oude sc = 606 d) = 5,5 + (4*12 + 3)/606 oude schild = 5,5 +
 51/606 oude schild.

Dan 6 gulden pieter = 5,5 + 51/606 oude schild.

Dan 1 gulden pieter = (5,5 + 51/606)/6 oude schild = 0,931 oude schild.

²¹⁵ Uitgaven:

1.802,75	sc	2 s 5	d	(lijfrenten)
46	sc	7 s 4	d	(loon dienaren)
284	sc	.. s ..	d	(reizen)
60	sc	-11 s ..	d	(boden)
6	sc	6 s 8	d	(wijn aan kloosters)
19	sc	10 s 10	d	(wijn aan heren, vrouwen, goede lieden)
15	sc	16 s 9	d	(wijn bij verkoop accijs)
51,5	sc	19 s 11	d	(straten vegen)
36	sc	8 s 6	d	(straten maken)
68,5	sc	7 s 1	d	(poorten enz maken en onderhouden)
218	sc	13 s ..	d	(nieuwe valbrug H.Kruispoort)
20	sc	.. s 12	d	(kraan maken)
10,5	sc	22 s ..	d	(op het raadhuys gehaald)
1,5	sc	.. s ..	d	(harde daken)
28,5	sc	9 s ..	d	(allerlei)
33,5	sc	4 s 3	d	(drinken schepenen, loon rentmeesters)
2700,75	sc	112 s 69	d	
2700,75	sc	.. s 1.413	d	(2,25 sc = 2,25*606 d = 1.363,5 d.
2703	sc	.. s 49,5	d	(4 s = 48 d)
2703	sc	4 s 1,5	d	

Summa summarum van alder ontfaen int halve jair voirscr II^m V^c LXXXV½ aude scilden XV s VII d.

Afgecort dat uijtgeven tegen dat innemen van dese voirscr rekeningen soe blijft die voirscr stat den voirs Daniel ende Gherijt sculdich C XVII aude scilden XIII s VI½ d²¹⁶.

Ende dair voirt op gerekent dat hen die stat sculdich bleef inder rekeningen van den irsten halven jaer II^c L aude scilden XIII s V½ d. Soe blijft die stat voirscr den voirs Daniel ende Gherijt schuldich van beiden hoiren rekeningen te samen III^c LXVI½ aude scilden II s IX d ende II aude scilden die Jan Vucht gegeven hadde van den kannen te dragen als men schencte ende den armen int gasthuijs van den hout dat gehaelt waert bij Gherijt Moelen van Berkel ende aen die nije valbrugge vertijmmert waert II aude scilden.

²¹⁶ Uitgaven:	2.703	sc	4	s	1,5	d	
	2.703	sc	..	s	49,5	d	(4 s = 48 d)
	2.702,5	sc	..	s	352,5	d	(0,5 sc = 303 d)
Inkomsten:	2.585,5	sc	15	s	7	d	(15 s = 180 d)
	2.585,5	sc	..	s	187	d	
Uitgaven:	2.702,5	sc	..	s	352,5	d	
Inkomsten:	2.585,5	sc	..	s	187	d	
Tekort:	117	sc	..	s	165,5	d	(13 s = 156 d)
	117	sc	13	s	9,5	d	
Berekend op	117	sc	13	s	6,5	d.	(verschil: 3 d).